

Värske info õppimisvõimaluste kohta Eestis ja välisriikides

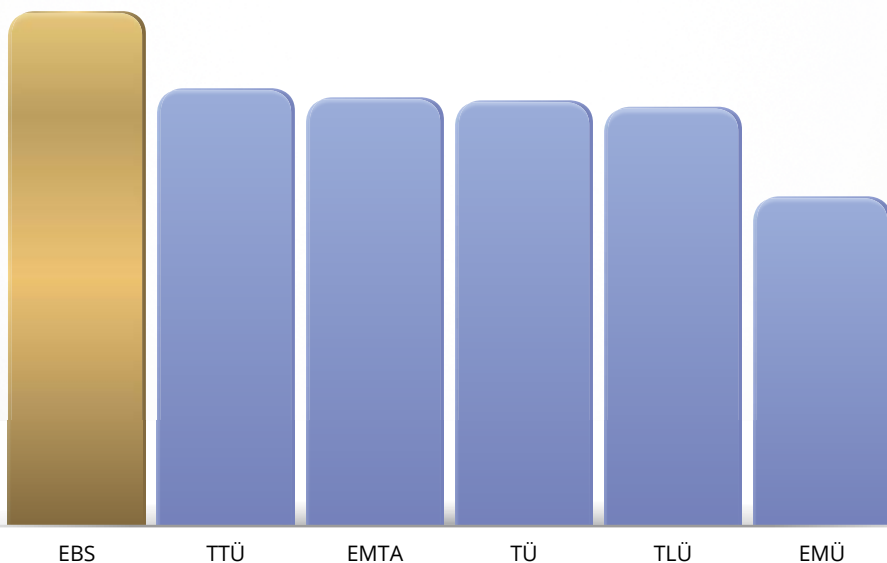
EDASIÕPPIJA

teatmik gümnaasiumilõpetajale

2015

Neile, kes mõtlevad suurelt ja näevad kaugemale

Ülikoolide äriduse ja halduse valdkonna lõpetajate keskmised sissetulekud*

Estonian Business School
www.ebs.ee

*Statistikaamet, „Edukus tööturul“, 2013

Hea abiturient!

Ja hakkabki üks oluline etapp sinu elus lõppema. Veel viimane pingutus- eksamiperiood- ja siis on põhjust endale õlale patsutada, end oma tubliduse ja sihikindluse eest kiita ning veidi hinge tõmmata. Seda tasub kindlasti teha enne võimaluste- ja valikuterohkese täiskasvanuella tormamist, sest valikud ja võimalused tähendavad ka vastutust ja vajadust ennast edasi arendada, jätkata õppimist, mis tegelikult kestab terve elu.

Võta aega, et mõelda, mis on see, mis sind köidab ja huvitab, millega sooviksid tulevikus tööalaselt tegeleda. Mõtle ka selle peale, millistes ainevaldkondades oled tugev ja milline inimene ning õppija sa oma olemuselt oled. Kas sulle meeldivad pigem reaalsed või keeled? Kas oled pigem raamatutest õppija või jäävad sulle asjad meelde paremini siis, kui saad neid katsetada, läbi proovida? Kas sulle meeldid inimestega suhelda ning koos töötada või oled pigem omaette tegutseja? Kas oled pigem rahutu ja vajad vaheldusrikkust või meeldib sulle huvipakkuvate asjadega pikalt ja põhjalikult tegeleda? Kas oled inimene, kellele meeldib esineda või pigem hoiad tahaplaanile? Kui võtad aega koolis õpitud ja kogetu peale mõtlemiseks, leiad kindlasti valdkonnad, mis sulle huvidest ja iseloomust lähtuvalt võiksid sobida. Hästi läbimõeldud erialavalik ja õppimine selle eriala omandamiseks suurendab tunduvalt tõenäosust, et mingi aja möödudes töötad oma unistuste töökohal.

Soovitan sul kindlasti edasi õppida. Eesti ülikoolid pakuvad suurepäraseid võimalusi kõrghariduse omandamiseks. Tutvu oma võimalustega ning tee oma valik. Samas, ära alahinda kutsehariduse poolt pakutavaid võimalusi. Ehk tahad saada tarkvara arendajaks või 3D-modelleerijaks, politseinikuks või päästjaks, logistikuks, fotograafiks, reisikorraldajaks? Ülevaate edasistest võimalustest annab sulle just see teatmik.

Edu ja eneseavastamise rõõmu!

Jevgeni Ossinovski
haridus- ja teadusminister

KUI TEAD, KES SEISAB SINU KÕRVAL, POLE OLULINE, KES ON SINU VASTAS.

Ühised väärtused ja eesmärgid, katsumused ja võidud
liidavad Sind kaaslastega ühte. Kogu eluks.
Vali parim juhtimisalane kõrgharidus.

KÕRGEM SÕJAKOOL

KAITSEVÄE ÜHENDATUD
ÕPPEASUTUSED

3	Hea abiturient!	34	Tõmba proffide abiga oma ettevõtte käima!
7	Lõpu- ja riigeksamid	35	3 soovitus, kuidas valida eriala, mis teeb õnnelikuks
8	Kuidas leida see õige?	38	Kõrgetasemeline ja maalähedane ülikool
10	Haridustee valikud	39	Rakenduskõrgharidus annab vajalikud oskused
12	Millisel erialal tasub õppida?	40	Välismaale? Alustame algusest...
14	Treener, finantsist või kunstnik?	41	Isikut tõendavad dokumendid reisimiseks korda!
16	Õppimine kutsekoolis	42	Eesti on tänapäeva inimese jaoks väike!
17	Tulevase kutseõppuri leksikon	43	Õppima Ameerikasse? Suurepärase mõte!
19	Noor veebispetsialist: "Olen oma valikuga rahul"	44	Välismaale õppima! Miks? Kuidas?
20	Võrumaa Kutsehariduskeskus ootab Sind!	45	Aasta puhkust ja eneseteostust mujal maailmas...
22	Õppimine kõrgkoolis	46	Kuidas rahastada õpinguid?
24	Tulevase üliõpilase leksikon	48	10 võimalust Europassi keskkonnas hea CV luua
25	10 põhjust, miks õppida Sisekaitseakadeemias	49	Kus ma elama hakkan?
27	Mereakadeemia – kui soovid erineda massist	50	Mis saab pärast õpinguid?
28	Kuidas leiutada utmelisi tehnikavidinaid?	51	Ajateenistus on kasulik
29	Tule EBSi ja juhi oma edu ise!	52	Mida leiab gümnaasiumilõpetaja töötukassast?
30	Tartu Ülikool teeb õnnelikuks	54	Nendes koolides saad edasi õppida!
31	Miks tulla õppima Kõrgemasse Sõjakooli?	69	Appi, ma ei saanud kooli sisse!
33	Just sina tulevikutegija Eesti lennunduses!	70	Märkmed edasiõppimiseks

Edasiõppija 2015

Väljaandja: MTÜ Haridusinfo

Joa 2, 10127 Tallinn

Tel 611 7070

info@haridusinfo.ee, www.haridusinfo.ee

Toimetaja: Kati Raudsaar, kati@haridusinfo.ee

Kujundus: Rauno Masing, rauno@digitiger.ee

Info ja reklaam: Margus Kruusvall, tel 611 7070

info@haridusinfo.ee

Trükk: Kroonpress

© 2015 Haridusinfo MTÜ

Teatmiku valmimisele aitasid kaasa:

meedia
portaal

Haridus- ja Teadusministeerium

innove
rajaleidja

Täname kõiki, kes teatmiku koostamisel abiks olid!

FUN CRUISES

16.–18.

**AASTAKÄIK 1996
ABITURIENDID,
ANDKE END ÜLES!**

**KEVADVAHEAJA
PARIM PIDU TOIMUB
LÖPUKRUUISIL LÄÄNEMEREL!**

Maailmavallutajad
house-kaksikud

**MARC F
& ARTUR F**

Kõige-kõige
legendaarsemad

**KRISTJAN
HIRMO
& KERT
KLAUS**

Lõpukruisile tulemiseks pead sa
endale broneerima kajutikoha.
Broneerimiseks on sul vaja koodi, mille
saad oma kooli kontaktisiku käest

LÖPUKRUUIS

MÄRTS

**ABITURIENTIDE
LAEVAPIDU
M/S ROMANTIKA**

Juba teist aastat kogunevad
abitunendid üle Eesti, et koos
pidutsedes Stockholmi sõita.
Lõpukruis - see on kaks päeva head
muusikat, palju natja ja uusi sõpru.
NÄ-GE-MIST GÜMNAASIUM!

Üks ja ainus
vastupandamatu

**KARL-ERIK
TAUKAR
BAND**
LIVE!

Arvatavasti kõige parem
cover band maailmas

**BAD
INFLUENCE**
[SWE]
LIVE!

Vaata lisa ja osta piletid
www.fun cruises.ee
facebook.com/FunCruisesEesti

2015

Lõpu- ja riigieksamid

Tekst: Edasiõppija

Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb sul sooritada riigieksamid eesti keeles, matemaatikas ja võõrkeeles. Lisaks sellele tuleb teha koolieksam ning õpilasuuringus või praktiline töö.

Matemaatika riigieksam

Matemaatika riigieksami puhul on võimalik valida, kas teed kitsa või laia matemaatika eksami. Valiku tegemisel on oluline eeltöö - uuri välja oma unistuste erialal nõutavad sisseastumistingimused ning vaata, millist matemaatika eksamit nõutakse.

Keeleksamid

Eesti keele eksamitöö koosneb kirjalikust ja suulisest osast, millega hinnatakse sinu funktsionaalset lugemis- ja kirjutamisoskust.

Euroopa keeleõppe raamdokumendi alusel on koostatud Euroopa Liidus üheselt mõistetav keeleoskustasemete süsteem, milles lähtutakse kolmest keeleoskustasemest: A – algeline, B – iseseisev ning C – vaba keelekasutus. Need kolm laia taset jagunevad omakorda kaheks kitsamaks tasemeks: A1, A2, B1, B2, C1, C2.

Need, kel eesti keel pole esimene keel, võivad gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud juhtudel sooritada eesti keele eksami ka teise keelena. Eesti keele teise keelena riigieksami vähemalt 60% edukusega sooritaja saab eesti keele B2-taseme tunnistuse, C1-taseme tunnistuse olemasolul ei pea eksamit tegema.

Võõrkeele riigieksami puhul on kolm valikuvõimalust:

Sooritat riigi koostatava inglise keele riigieksami, mis mõõdab keeleoskust nii B1- kui B2-tasemel.

Sooritat riigieksamiga võrdsustatud rahvusvahelise prantsuse, saksa või vene keele eksami B1- või B2-tasemel.

Esitad riigieksamile registreerimisel varem sooritatud vähemalt B1-tasemel keeleoskust tõendava dokumendi omal kulul sooritatud ja riigi poolt tunnustatud rahvusvaheliselt inglise, prantsuse, saksa või vene keele (võõrkeelena) eksamilt. See variant on eelkõige sobilik siis, kui plaanid õppima

minna välismaale ülikooli, kuna enamasti peab võõrsile kõrgkooli pürgides tõendama ka oma keeleoskust. Selleks nõutaksegi rahvusvaheliselt tunnustatud keeleeksamit. Tasub meeles pidada, et mõnedel keeleoskustunnistustel on tähtaeg ning selle ületamisel ei ole nad sobilikud enam nii riigieksami asendamiseks kui ka välismaale ülikooli astumisel.

Koolieksam ning õpilasuuringus või praktiline töö

Gümnaasiumi koolieksami õppeained, vormi ja toimumise aja ning õpilasuuringuse või praktilise töö juhendamise, hindamise ja vormistamise korralduse otsustab sinu kool.

Millal on gümnaasium lõpetatud?

Oled õnnelik gümnaasiumi lõputunnistuse omanik, kui saad riigieksamil, sh võõrkeele eksamil, vähemalt ühe punkti, mis on minimaalne positiivne tulemus. Koolieksam ja õpilasuuringus või praktiline töö peavad olema lõpetamiseks sooritatud vähemalt rahuldavale tulemusele. Keeleoskustaseme saavutamiseks on vajalik saavutada vastava eksami hindamisjuhendis toodud tulemus. Ülikoolide vastuvõtutingimustest leiad infot, milliseid eksamitulemusi läheb tarvis ühele või teisele erialale õppima pääsemiseks.

Riigieksamite ajad 2014/2015 õppeaastal

- Eesti keele ja eesti keel teise keelena kirjalik eksam - 27. aprill 2015.
- Eesti keel teise keelena suuline eksam - 27.-29. aprill 2015.
- Matemaatika kirjalik eksam - 21. mai 2015.
- Inglise keel võõrkeelena B1/B2 tasemel kirjalik eksam - 4. mai 2015.
- Inglise keel võõrkeelena B1/B2 tasemel suuline eksam - 5.-8. ja 11. mai 2015.
- Rahvusvaheliste võõrkeele eksamite ajad leiad Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehelt.

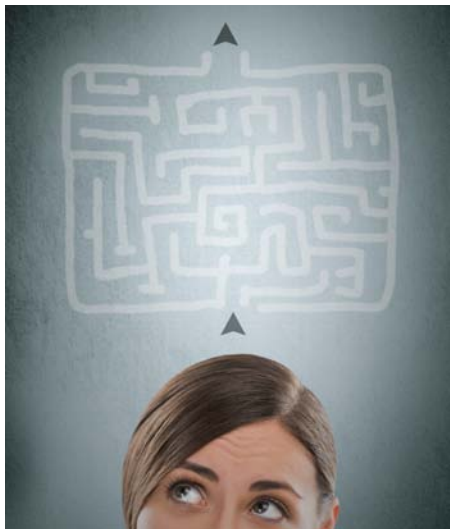
Loe täpsemalt lõpu- ja riigieksamitest:

www.hm.ee/et/tegevused/valishindamine/riigieksamid ja www.innove.ee/et/riigieksamid

Kuidas leida see õige?

Võimalusi, mida pärast gümnaasiumi edasi teha, tundub olevat liiga palju või siis hoopis liiga vähe. Otsuse tegemine näib nii lõplik ... Kuidas see siis ikkagi õnnestunult ära teha?

Tekst: Edasiõppija

Esmlt võiksid mõelda, kui palju ja mida sa tead enda kohta? Enesetundmine aitab otsustada, milline elukutse sulle sobida võiks. Haara paber ja pane kirja, millised on su oskused, hovid ja iseloomuomadused. Nüüd püüa mõelda, millist elu tulevikus elada tahad ning mida pead elus ja töös tähtsaks? Milline on sinu unistuste töö? Milline valdkond paneb silmad särama, mis elukutse tundub sobivat sinu isiksusega? Unistada on tore ja kasulik!

Millist elu tahaksid tulevikus?

Esmaspilgul võib tunduda, et unistuste töö on just see, kus palju teenib. On see nii? Nüüd mõtle, kas see töö sulle ka tegelikult meeldib või teeksid seda vastumeelselt? Inimesed, kes töötavad ametis, mis vastab nende väärtustele, on valdavalt oma palgaga rahul. Lisaks meeldivusele tuleb mõelda, mida võivad sinu valikud tähendada tulevikus?

Kas sul on selle haridusega töökoht ka kaugemas tulevikus? Seetõttu tasubki enne erialavalikut uurida, millistes valdkondades on töötajate vajadus kõige suurem. Nii ei juhtu, et valid eriala, kus hiljem tööd raske leida.

Töömaailm tundub liiga kaugel? Kuidas ikkagi hetkel leida õige eriala? Tegelikult ei tohiks neid kahte asja eraldi vaadelda. Loodetavasti on sinu valitud eriala ka see, millega tulevikus töömaailma sisened. Praegusel hetkel töömaailma tundmine aitab omakorda teha paremat elukutsevalikut.

Mõtle ja vaata ringi

Mõtle oma lemmikõppeainetele või hobidele. Kas mõni nendest võiks olla see, millega edasised õpingud siduda? Mõtle oma pere, sugulaste, sõprade vanemate peale – kas kellegi nende amet paelub sind? Alati võid pakkuda end mõnel päeval töövarjuks, et näha, mida nad igapäevaselt teevad. Erinevate ametite eelnev tundmaõppimine on väga oluline enne otsuse langetamist. Nii saad otsustada, kas huvipakkuv elukutse sulle ka reaalselt sobib.

Kui valdkond enam-vähem selge, siis mõtle, milline haridustase sulle sobiks. Kas soovid selles valdkonnas olla hinnatud praktik või hea teoreetiline spetsialist? Kui kaua oled pärast gümnaasiumi veel valmis õppima? Kas tahad kiiresti iseseisvat elu alustada ja tööle minna või pühenduda aastateks selle valdkonna üksikasjalikule tundmisele? Sellest lähtuvalt saadki mõelda, kas valida kutsekool, rakenduskõrgkool või ülikool.

Kui sul on endast mõni aasta vanemaid sõpru, siis uuri, millised koolid on nende meelest head ja miks. Kas nendes õpetatakse ka sind huvitavat valdkonda? Uuri koolide kodulehti ning tutvuda erialade ja nende õppekavadega. Vaata, millised on sisseastumistingimused. Saad sa nendeks

kuidagi ekstra valmistuda? Pole midagi hullemat kehvast ettevalmistusest. Kindlasti mõtle välja ka tagavaraplaan – kogu infot mitme eriala kohta. Ole lihtsalt kindel, et sisseastumiskatsed ajaliselt ei kattuks.

Iga lõpp on millegi uue algus

Kui juhtubki, et ei õnnestunud sellel erialal, mis pani silmad särama, sisse saada, siis see pole lõpp, vaid millegi uue algus. Mitmetes Euroopa riikides on üsna levinud, et pärast gümnaasiumi võetaksegi teadlikult aasta vabaks ning püütakse see aeg välja mõelda, mida oma tulevikuga peale hakata.

Mida rohkem oled oma edasised plaanid läbi mõelnud, infot kogunud ja erinevaid vaatenurki kaalunud, seda lihtsam on ka valida. Mida tõsisemalt võtad õppimist ja enda arendamist, seda suurem tõenäosus on sul tulevikus saada hea töökoht. Õppimine avardab maailma. Kuid

ära unusta, et õppida saab ka mitteformaalselt. Lisaks erialaõpingutele kutse- või kõrgkoolis õpi võimalusel semester või rohkem välismaal, vaata, kuidas elu käib mitmesugustes (üli)õpilasorganisatsioonides, võta osa üritustest, kuula teiste erialade loenguid jne. Pea meeles, et hariduses ei ole tupikuid!

Ole loomuline ja paindlik. Ühe inimese tööaega jagub keskmiselt 40 aastaks. On üsna loomulik, et selle pika aja jooksul tuleb kõigil juurde või ümber õppida – maailm ja tööturg muutuvad. Ja sina astud oma haridus- ja tööelu kujundamisel esimesi samme ...

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE JA MAGISTRIÕPE

www.euroakadeemia.ee

info@euroakadeemia.ee

tel +372 611 5801

- rahvusvahelised suhted
- keskkonnakaitse
- sisearhitektuur
- ärijuhtimine
- moedisain
- tõlkija

EUROAKADEEMIA

2015.a. infopäevad toimuvad 11. märtsil ja
20. mail 17.00 Mustamäe tee 4 Tallinn

Haridustee valikud

Kas näed tulevikus ennast tippkokana restoranis firmarooi välja mõtlemas või mõnes IT firmas uusi tehnoloogilisi võimalusi loomas? Kas sulle meeldib teiste inimeste eest hoolitseda või imponeerib hoopis mõte vastutusrikkast tüürimehe ametikohast?

Vastavalt sellele, millisest tööst tulevikus unistad, tuleb sul valida ka haridustase, kuhu pärast gümnaasiumi lõpetamist suundud. Oluline on enda jaoks välja mõelda, kas tahad omandada praktilised oskused ja teadmised kindlal erialal või omandada pigem laialdased teoreetilised teadmised.

Kutseharidus

Kutseharidus pakub võimaluse kiirelt praktilised oskused selgeks saada ning kohe tööle käed külge panna. Kutsehariduses kehtivad alates 1. septembrist 2013 järgmised kutseõppe liigid: teise taseme kutseõpe, kolmanda taseme kutseõpe, neljanda taseme kutseõpe ja viienda taseme kutseõpe.

5. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd keskastme spetsialistidena, tehnikutena ja ametnikena. Näiteks sekretär, väikeettevõtja või puittoodete tehnoloog.

4. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd keerukamate ametite seadme- ja masinaoperaatorite, oskustöötajate, käsitöölise, teenindus- ja müügិតöötajate ametialades. Näiteks florist, keevitaja, kujundaja või juuksur.

3. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd lihtsamate ametite seadme- ja masinaoperaatoritena, oskustöölisena või teenindus- ja müügិតöötajatena. Näiteks IT-süsteemide nooremspetsialist, hotelliteenindaja või palkmaja ehitaja.

2. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd lihttöölisena. Näiteks abiaednik, abikokk või puhastusteenindaja abiline.

Pärast gümnaasiumi lõpetamist on võimalik õppima asuda kõikide tasemete õppekavadel. Õpe kestab sõltuvalt tasemest ja erialast u 1-3 aastat.

Tekst: Edasiõppija

Edasised võimalused. Edasi saab õppima minna kõrgkooli või taas kutsekooli. Alati on võimalik omandatud ametialaste teadmistega suunduda tööturule või alustada ettevõtlusega.

Eesti kõrgharidussüsteem koosneb kolmest astmest. Esimene aste on bakalaureuse- või rakenduskõrgharidusõpe, teine magistriõpe ning kõrgeim aste on doktoriõpe.

Rakenduskõrgharidusõpe

Rakenduskõrgharidusõppe eesmärk on omandada kindlal erialal töötamiseks vajalik pädevus. Omandatud praktilised oskused annavad parima ettevalmistuse, et saaksid siirduda otse erialasele tööle. Erinevus bakalaureuseõppega on eelkõige praktika osakaal. Õpe kestab sarnaselt bakalaureuseõppega 3 aastat (mõningatel erialadel ka kuni 4,5 aastat).

Edasised võimalused. Võimalus jätkata õpinguid magistriõppes. Samuti on võimalik õppida tasuta uus eriala bakalaureuseõppes või kutsehariduses. Alati võid alustada ka ettevõtlusega.

Bakalaureuseõpe

Bakalaureuseõpe tähendab akadeemilist haridust, mis pakub teoreetilisi valdkonna alusteadmisi ja -oskusi. Erinevus rakenduskõrgharidusõppega on eelkõige praktika osakaal. Bakalaureuseõpe kestab 3 aastat.

Edasised võimalused. Võimalus jätkata õpinguid magistriõppes, omandada tasuta uus eriala kutseõppes või rakenduskõrghariduses. Alati võib siseneda tööturule või alustada ettevõtlusega.

Magistriõpe

Magistriõppes süvendatakse erialateadmisi ja -oskusi ning minnakse vargsi juba teaduse lätetele. Õpe kestab 2 aastat. Mõne magistriõppe eriala puhul on eelduseks sama valdkonna või eriala lõpetamine bakalaureuseõppes ja/või rakenduskõrghariduses. Paljudel kõrgkoolidel on õppekavasad, kus ei eeldata varasemalt konkreetse eriala lõpetamist.

Edasised võimalused. Võimalus jätkata õpinguid doktorantuuris, omandada tasuta uus eriala kutsehariduses ja rakenduskõrgharidusõppes või bakalaureuseõppes (sõltuvalt, milline kõrgharidus oli omandatud enne magistrantuuri). Alati on võimalik suunduda tööturule või alustada oma ettevõttega.

Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe

Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõppes on ühte astmesse ühendatud nii bakalaureuse- kui ka magistriõpe. Näiteks arsti-, loomaarsti-, proviisori-, arhitekti-, ehitusinseneriõpe ning klassiõpetaja õppekavad.

Edasised võimalused: Võimalus jätkata õpinguid doktorantuuris, omandada tasuta uus eriala kutsehariduses või rakenduskõrghariduses. Alati on võimalik suunduda tööturule või alustada oma ettevõttega.

Doktoriõpe

Doktoriõppes jätkatakse sageli juba magistritöös alustatud suunda ning omandatakse iseseisvaks teadus-, arendus- või kutsealaseks loometööks vajalikud teadmised ja oskused.

Edasised võimalused. Võimalus jätkata teadustööga mõnes teadusasutuses või töötada õppejõuna kõrgkoolides. Alati on võimalik ka omandada uus tasuta eriala kutseõppes või mõnes kõrgkoolis. Alustada võib ka ettevõtlusega.

NB! Kehtib piirang samal kõrgharidusastmel tasuta õppimise kohta. Samade kõrgharidusastmetena ei käsitleta rakendus- ja bakalaureuseõpet. Loe täpsemalt lk 23.

Uuri kutsehariduse kohta www.kutseharidus.ee ning tutvu kõrgharidusega www.tudengiveeb.ee.

Artiklis kasutatud SA Innove teatmiku „Abiks Otsustajale: kutseõppevõimalused 2015/2016“ infot.

EESTI
ETTEVÕTLUSKÕRGGKOO
MAINOR

UUS!

Ägedad erialad esmakordselt Eestis:

- ▶ Start-up ettevõtlus
- ▶ Arvutimängude disain

Vaata kõiki erialasid www.eek.ee

Millisel erialal tasub õppida?

Enne erialavaliku langetamist on mõistlik uurida, millistel ametialadel ja millistes majandussektorites on töötajate vajadus kõige suurem – nii pole vaja karta, et õpitakse erialal, kus tööd on väga raske leida.

Majanduse arenguga käib kaasas **teenuste sektori kasv** ning see paistab välja ka Eestis. Kuna elatustaseme tõus võimaldab meil elada kauem, siis vajame üha rohkem töötajaid tervise ja **-sotsiaalteenuste** sektoris.

Jõudsat arengut on oodata **info- ja telekommunikatsiooni valdkonnas** – multimeedia ja IT põimuvad aina rohkem igapäevategevustega. Meie jaoks juba tavalised lahendused, nagu ID-kaardi ja mobiil-ID erinevad kasutusvõimalused, mobiilne parkimine, e-maksuamet ja e-äriregister, ajavad nii mõnegi suurriigi kodanikud kadedaks.

Kasvab vajadus müüjate, kokkade, kondiitrite ja stilistide järele, kuna paljud nendest ametitest on seotud mugavusteenustega. Teenuste sektori kiirelt arenevateks osadeks on ka transport ja laondus.

Töötlevas tööstuses oodatakse töötajaid eelkõige **toiduainete tootmises, puidu- ja metallitööstuses ning elektriseadmete tootmises**.

Lisaks ettevõtete kiirest arengust tulenevale töötajate nõudluse kasvule mõjutab töötajate vajadust veel üks oluline tegur – pensioniiga. See tähendab, et ka nendes sektorites, kus töötajate koguarv väheneb, võib olla lähima mõnekümne aasta jooksul vaja palju uusi töötajaid. Üheks sellistest valdkondadest on **haridus**.

Kindlasti on tulevikku ka **elektrotehnika ja energeetikaga** seotud erialadel. Oluline on ka **roheline majandus**, mis puudutab nii **energia valdkonda** (nt taastuvad energiaallikad, biokütused) kui ka **majandust** laiemalt (näiteks keskkonnakaitse, tarbimise vähendamine, energia ja loodusvarade efektiivsem kasutamine, tarbijate eelistuste muutumine).

Tekst: SA Innove

Tööturul edukaks hakkamasaamiseks on kasulikud **ametite vahelised sidusoskused** – arvutite tundmine, teadmised ettevõtluse alustest, keelteoskus, suhtlusoskus, meeskonnas töötamise oskus jms.

Lõpliku eriala valiku langetamisel võiks silmas pidada seda, et heaks spetsialistiks on kergem saada, kui **tegeleda sellega, mis huvi pakub**. Seetõttu ei peaks eriala valik olema pelgalt majanduslik kaalutus – tulevane töö peaks tunduma huvitav ja väljakutseid pakkuv.

Eriala valiku kõrval vähemalt sama tähtis on, et **koolis õpitu moodustaks tugeva vundamendi** edasiseks. Maaailma majandus on väga kiiresti muutuv – valdaval osal meist ei ole võimalik töötada ühel ja samal töökohal elu lõpuni. Seetõttu peab koolis õpitu andma piisavalt laia põhja, mis tulevikus võimaldaks edukalt töökohta vahetada (jäädes samas erialateadmiste poolest hinnatud töötajaks).

Aadressilt ametid.rajaleidja.ee saad teavet erinevate ametite töö sisu, töötingimuste, tervise- ja haridusnõuete ning isikuomaduste kohta. Sealt leiad ka ülalmainitud valdkondade alla kuuluvad ametid. Kõigis Eesti maakondades asuvad **Rajaleida keskused**, kuhu saad pöörduda, kui vajad infot ja nõu karjäärivalikute tegemisel.

Artikli valmimisele on kaasa aidanud Janno Järve Eesti Rakendusuuringute Keskusest CENTAR.

Miks valida ISIC kaart?

Kasuta oma ISIC kaarti:

- Ühistranspordis - Ühiskaardi asemel
- Ukse-, raamatukogu-, pangakaardina jpm
- Soodustusteks kontserdritel ja muuseumites
- Soodustusteks restoranides ja kohvikutes
- Soodustusteks reisidel ja majutusel

ISIC - International Student Identity Card on rahvusvaheline õpilas- ja üliõpilaspilet, mis tõendab õppuristaatust Eestis ja veel 130 riigis, annab tuhandeid soodustusi, liiks hulganisti funktsionaalsusi, Eestis näiteks ukse-, söökla-, raamatukogu-, ühistranspordi- ja pangakaardina. ISIC kaartidest saadav tulu läheb EÜL-ile.

**ISIC soodustused ootavad
Sind enam kui 125 000
müügikohas**

www.isic.ee
www.isic.org

Mart (22)

ISIC viib mind maailma ja säästab raha!

Foto: Bibiana Yeung

International Student Identity Card
Targa Tudengi valik

eesti üliõpilaskondade liit

Treener, finantsist või kunstnik? Miks mitte kõik need ametid koos? IT-d õppides on see võimalik!

Tekst: ITL

Tänapäeval on infotehnoloogia ehk IT kõikjal ning tegemist on igati perspektiivika valdkonnaga. Tihti peale soovivad paljud noored seda õppida, kuid ei tea, kes neist pärast eriala lõpetamist saavad. Mis on erinevate ametinimetuste taga?

lata ja mõista ning sul on tugev analüüsivõime, on see elukutse just sulle.

Tarkvara programmeerija (ka *tarkvara insener, -arendaja, -arhitekt või tarkvara administraator, kasutajatoe või kasutajaliidese spetsialist*) on insenerist kunstnik, keda kannustab loomisvajadus. Edukas tarkvaraarendus nõuab laiahaardelisi teadmisi nii reaalinertes kui muudest eluvaldkondadest. Samuti on tarvis oskust mõista klientide vajadusi ja neid loovalt tõlkida - nii erinevatesse programmeerimiskeeltesse kui teistele IT-tiimi kuuluvatele spetsialistidele. Kui sulle meeldib arvutis ja internetis iseseisvalt asju tundma õppida ja nende kallal nokiitseda, saad selles ametis ühendada meeldiva kasulikuga.

Tarkvara testija on esimene, kes võtab kasutusele veel väljatöötamisel olevad riist- ja tarkvaralahendused. Ta tagab kvaliteedi seadmetes ja lahendustes, leides neist eos üles kõik vead või ebaloogilisused. Teisisõnu: nemand määravad IT toodete ja teenuste edasise saatuse. Just testijate nõudmisel on näiteks välja töötatud iPhone'i lahendus vasakukäelistele!

Tarkvara planeerija (ka *tarkvaraarhitekt, juhtiv-programmeerija, kasutajaliidese spetsialist, kujundaja/disainer, tehnoloogijuht, analüütik*) loob IT-s uusi süsteeme nii, nagu arhitekt kavandab esmase visiooni ehitisest. Selles mitmekülgses ametis tuleb sageli olla nii looja, arendaja kui kontrollija. Kui oled hea suhtleja, oskad teisi kuu-

Multimeediami spetsialist (*multimeediumi programmeerija või toetusspetsialist, veebi- või kasutajaliidese disainer, veebisisu programmeerija või toimetaja*) töötab nii teksti, hääle kui pildiga. Ta loob koos disaineritega atraktiivseid äppe, kujundab veebide ülesehitust ja muudab nutiseadetes navigeerimise käepäraseks. Kui sul on hea kujutlusvõime, oskus hinnata asjade esteetikat ja disaini ning huvi avastada maailma IT võimaluste abil, on multimeedia spetsialistiks õppimine sinu tulevikuamet.

Arvutisüsteemide spetsialist (ka *süsteemi-, integratsiooni- või rakendusinsener*) on nagu dirigent, kes haldab osavalt erinevaid IT-süsteeme. Ta hindab klientide vajadusi, analüüsib nende tehnilisi võimalusi ja pakub selle põhjal välja parimad lahendused. Igapäeva toiminguteks on näiteks hoolde- ja remonditööd ning andmetest varukoopiate tegemine ning spetsialiseeruda võib riist- või tarkvarale. Teisisõnu tagab arvutisüsteemide spetsialist, et seadmed ja programmid töötavad ettevõttes tõrgeteta. Sageli tuleb leida ka hoopis uusi lahendusi - see teebki töö huvitavaks ja arendavaks!

Mobiilside spetsialist (ka *raadioside insener, raadioside süsteemide planeerija või integreerija, raadiovõrgu planeerija*) juhib igapäevaselt

valdkonda, mis aitab inimestel mugavamalt ja kiiremini suhelda telefonide, raadiote ja arvutite abil. Tänapäeval põhineb nii raadiolainete kui digilevi kaudu toimiv heli ja andmete edastus spetsiaalsetel arvutiprogrammidel. Seega tuleb selles ametis ühendada raadioinseneri nutikus tugeva arvutialase asjatundlikkusega. Töö pakub suurt iseseisvust ning annab vahetu tagasiside tulemustest.

Sidevõrgu spetsialist (ka raadio-, andme- või mobiilsidevõrgu planeerija, riistvarainsener, sidevõrgu disainer) võib luua olulisi mugavusi igale inimesele, sest ilma kiire ja turvalise sidevõrguta ei saaks me kasutada näiteks sularahaautomaate ja kaardimakseterminali, valgusfoorid töötaksid ilma nn rohelise laineta, rongide sõiduplaan läheks sassi, ID-piletit poleks olemas jne. Professionaalne sidevõrgu spetsialist oskab lisaks klientide hetkevajaduste rahuldamisele välja pakkuda ka tulevikku suunatud lahendusi. Tipud tegelevad selliste keerukate süsteemidega nagu riikidevahelised elektri ülekandevõrgud jms. Selles põnevas valdkonnas on kõik pidevas muutumises ning nõudlus järjest kiirema, usaldusväärsema ja samas lihtsamini hooldatava sidevõrgu järele ei kao kunagi.

IT projektijuht (ka toote planeerija, tiimijuht) on nagu bändi liider, kes suudab näha toote või teenuse arengutsükli tervikuna. Tal on teadmised

nii erinevatest IT valdkondadest kui universaalsed juhtimisoskused. IT projektijuhid koostavad projektide ajagraafikud ja panevad kokku sobiva tiimi, jagavad igapäevaselt tööülesandeid, haldavad erinevaid riske, teevad vajadusel kärmelt muudatusi ning koostavad töö lõppedes aruanded. Hea IT projektijuht oskab reageerida kiirelt ja paindlikult. Ta julgeb langetada otsuseid ning on järjekindel, et neid plaanitud aja jooksul ellu viia.

IT juht (ka osakonna juhataja, tiimijuht, kvaliteedijuht) on nagu treener, kes paneb kõik tiimi staarid õigel ajal ja maksimaalse panusega tööle ning tunneb läbi ja lõhki ka konkurente. See, kui professionaalne on firmas IT juht, määrab ära enamiku kaasaegsete ettevõtete efektiivsuse ja edukuse. Hea IT juht on pädev IT valdkondades, pakub välja uusi IT- lahendusi, et erinevate probleemidega toime tulla, suudab motiveerida inimesi oma tiimis ning teeb koostööd ka teiste valdkondade juhtidega.

> Vaata www.startIT.ee
facebook.com/startit.ee

Kõigi nende ametite kohta ja sellest, kuidas teistes eluvaldkondades IT oskustest kasu on, saad lähemalt lugeda www.startit.ee lehel. Erialasid aitab noorteni viia IKTP programm Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel.

> IT eriala saavad edasi õppida ainult reaalklasside õpilased?

ÕIGE VALE

IT eriala saavad õppida edasi kõik, kellele selleks tahet! Ülikoolide andmetel ei sõltu infotehnoloogia eriala valimine õpilase reaalinete hinnetest.

> Vaata www.startIT.ee
facebook.com/startit.ee

Õppimine kutsekoolis

Kutseõppes võivad õpinguid alustada kõik, kes soovivad ametit õppida. Gümnaasiumilõpetajale piiranguid õpingute alustamiseks ei ole ning kõik uksed on avatud.

Tekst: Edasiõppija

Sisseastumine

Kutsekooli astumiseks on vajalik järele uurida, millised on konkreetse kooli ja eriala vastuvõutingimused. Kogu vajaliku info leiad kooli koduleheküljelt, millised dokumendid tuleb esitada ja mis tähtjaks seda vaja on. Osadel erialadel tuleb sooritada test või esitada töönäidised. Enamasti on sisseastumise osaks ka vestlus vastuvõtukomisjoniga.

Uuendused

Seoses 2013. a jõustunud seadusemuudatustega muutus kogu kutseõppe õppekavade liigitus. Need koostatakse kutsestandardite alusel, mis on kõik paigutatud 8-astmelisse raamistikku lähtuvalt sellest, kui lihtsad või keerulised on mingi töö tegemiseks vajalikud teadmised ja oskused. Nii saab kutsekoolis õppida teise, kolmanda, neljanda ja viienda taseme õppekavadel. Seoses reformiga ongi juurde tulnud õppimisvõimalused viienda taseme kutseõppes, kus saab õppida mitmeid väga olulisi ja tööturul nõutud erialasid. Sel tasemel saab õpinguid alustada just pärast keskkooli omandamist. Viienda taseme kutseõppe ei ole siiski ainus võimalus, sest pärast gümnaasiumi lõpetamist saab õppima asuda ka kõigil madalama taseme õppekavadel.

Õppekorraldus

Ka kutsekoolis käib kogu õppetöö õppekava alusel nii nagu igas teiseski koolis. Õppekavas on kirjeldatud ära kõik need teadmised ja oskused, mis tuleb õpingute käigus omandada. Oluline teada, et iga kutseõppe õppekava kohustuslik osa on praktika, mille käigus rakendatakse omandatud teadmisi ja oskusi reaalses töösituatsioonis. Kutsekoolis õppimine on tasuta, va erakoolid. Viimaste kasuks otsustades uuri järele, kas koolil on olemas kehtiv koolitusluba (www.ehis.ee).

Kindlasti sõlmi õppemaksu makstes leping.

Terminitest tasub meelde jätta, et EKAP on Eesti kutsehariduse arvestuspunkt, millega mõõdetakse õppemahtu. Arvestuspunkt näitab, kui palju tööd tuleb teha, et õppekavas kirjeldatud õpiväljundid omandada. 1 EKAP = 26 tundi õpilase tööd. EKAP lihtsustab ka õpirännet, sest kogu Euroopas kasutatakse sarnast arvestuspunktide süsteemi (inglise keeles ECVET).

Enamiku kutsekoolide õppehooned, praktika-baasid ja õpilaskodud on väga heas korras ning loodud on tingimused, et saaksid juba koolis harjutada nende seadmetega, millega tulevikus tööle hakkad. Kutsekoolis õppides on sul võimalik sooritada praktika ka välismaal – Eestist sõidab praktikale välismaale aastas u 500 kutsekooli õpilast.

Lõpetamine

Kutsekooli lõpetamisel tuleb teha, kas lõpueksam või sooritada kutseksam. Kui viimane õnnestub hästi, saad lõpetamisel lisaks kooli lõputunnistusele ka kutsetunnistuse. Alates 2016/2017 õppeaastast peavad kõik lõpetajad sooritama kutseksami.

Pärast kutsekooli lõpetamist võid minna kohe tööle, aga võid jätkata õpinguid ka kõrgkoolis. Paljud rakendus kõrgkoolid eelistavad vastu võtta selliseid noori, kel on juba tulevasest erialast minigisugune ettekujutus olemas. Kutsekool annab ka head algetadmised ettevõtluse alustamiseks. Nii saad olla iseenda peremees ja miks ka mitte tööandja teistele.

Uuri lähemalt www.kutseharidus.ee - kajastab kutsehariduse õppimisvõimalusi, sündmusi, päevakajalisi uudiseid ja praktilist infot.

Allikas: SA Innove teatmik „Abiks Otsustajale: kutseõppevõimalused 2015/2016“

Tulevase kutseõppuri leksikon

Tekst: Edasiõppija

Õppides kutsekoolis, tuleb teada seal kasutatavaid termineid ja mõisteid.

EKAP – Eesti kutsehariduse arvestuspunkt, millega mõeldetakse õppemahtu. Arvestuspunkt näitab, kui palju tööd tuleb teha, et õppekavas kirjeldatud õpiväljundid omandada. 1 EKAP = 26 tundi õpilase tööd.

Esmaõpe ja jätkuõpe - kutseõppes on võimalik õppida esmaõppe ja jätkuõppe õppekavadel. Esmaõppe õppekaval õppimine ei eeldata sisseastujalt eelnevat erialast ettevalmistust. Jätkuõppe õppekaval õppimise eelduseks on eelnevale või samale kvalifikatsioonitasemele vastava kutse või vastavate kompetentside ja haridustaseme olemasolu. Jätkuõpe toimub ainult neljanda ja viienda taseme kutseõppes.

5. taseme kutseõpe e kutseeriharidusõpe - loodi Eestis alates 2013/2014. õppeaastast. Enne seda viiendal kvalifikatsioonitasemel õpet Eestis ei pakutud. Viiendal tasemel on kõrgemat professionaalset kvalifikatsiooni andvad õppekavad, kuhu saab asuda keskhariduse omandamise järel. 5. taseme kutseõppe lõpetajad leiavad tööd keskastme spetsialistide, tehnikute ja ametnikena.

Kutseksam ja -tunnistus – kutsekooli lõpetamiseks tuleb teha kas lõpueksam või sooritada koolieksam. Kui kutseksam õnnestub hästi, saab lisaks kooli lõputunnistusele ka kutsetunnistuse, mis kinnitab teadmiste ja oskuste taset ning vastavust sellele, mis on kirjeldatud konkreetse eriala kutsestandardis. Alates 2016/2017 õppeaastast peavad kõik lõpetajad sooritama kutseksami. Juhul, kui see pole võimalik, lõpetatakse õpingud ainult lõpueksamiga. Kutsetunnistus aitab tõendada, et sul on olemas kõik vastavas kutsestandardis kirjeldatud oskused ja teadmised - tööandja ei pea seda enam üle kontrollima, suurendada läbilõpivõimet tööturul, saada selgust olemasolevate ja puuduvate oskuste vahel, planeerida oma karjääri ja arengut ning hinnata ja valida sobivaid koolitusi.

Kutsemeistrivõistlused - erinevate erialade kutseõppurite proovikivi. Võistlustel selguvad parimad, kus arvesse lähevad kiirus, täpsus ning omandatud teoreetiliste ja praktiliste teadmiste kasutamine. Eestisisteste kutsevõistluste paremikul on sageli võimalus minna võistlema välismaale. Lisaks on kutsevõistlused kohaks, kus tööandjad saavad tutvuda tulevaste noorte meistritega.

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutse kvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangutele ja isikuomadustele. Kutsestandard ütleb, milline kompetentsus peaks olema oma kutsealal edukalt hakkamasaamiseks. Kutsestandardid on aluseks ka koolide õppekavadele.

Sesoonõpe – nõ kaugõpe ehk hooajaliselt toimuv õppetöö, mis sobib eelkõige neile, kes plaanivad õppima asuda töö kõrvalt. Näiteks käiakse koolis korra kuus kolmapäevast reedeni.

Töökohapõhine õppevorm ehk **õpipoisiõpe** - kutseõppe tasemeõppe õppevorm, mille puhul toimub praktiline väljaõpe ettevõttes või asutuses, moodustades vähemalt kaks kolmandikku kogu õppe mahust. Õpipoisiõppes toimub põhiosa erialasest väljaõppest ettevõttes või asutuses kohapeal. Õpilane omandab seal teadmisi, oskusi ja hoiakuid tööülesandeid täites. Ülejäänud mahus toimub õpe kutseõppeasutuses.

Õppekava - riiklik õppekava on dokument, mis määrab kindlaks kutseõppe eesmärgid ja ülesanded, õpingute alustamise ja lõpetamise nõuded, õppekava moodulid ja nende mahu koos lühikirjeldustega, moodulite valiku võimalused ja tingimused ning spetsialiseerimisvõimalused. Kooli õppekava on kutseõppe alusdokument, mille kool koostab iga õpetatava kutse- või eriala ja kutseõppeliigi jaoks, võttes aluseks kutseharidusstandardi ja riikliku õppekava ning arvestades erinevate õppevormidega.

Allikas: www.hm.ee, www.innove.ee, www.kutseharidus.ee, www.kutsekoda.ee, www.opleht.ee, vota.archimedes.ee/moisted

TARTU
KUTSEHARIDUSKESKUS

MARTIN, 24 a
Euroskillsi III koht

"Veel mõned aastad tagasi ei teadnud ma ette, mis minu elust saab. Täna on mul oma IT-firma."

Rohkem kui 50 eriala Tartu Kutsehariduskeskusest!

**DOKUMENTIDE
VASTUVÖTT SUVEL**

29. juunist – 31. juulini
kõigile põhi- ja keskkooli
baasil erialadele!

Üksikutele erialadele vastuvõtt
ilma haridusnõudeta!

TULE KÜLLA!

**Avatud uste päev
12. märtsil!**

**Erialade turg, ringkäigid,
töötoad, karjäärinõustamine.**

UUS VÕIMALUS!

**KANDIDEERI KEVADEL,
PUHKA SUVEL!**

Põhihariduse baasil erialade
dokumentide vastuvõtt ja
testimine toimub

12.–19. märts 2015

Tartu Kutsehariduskeskus
Kopli 1, 50115 Tartu

info@khk.ee

tel **736 1859, 736 1863**

khk.ee / [FB/kutseharidus](https://www.facebook.com/kutseharidus)

**EHITUS-
KOOL**

ÄRIKOOL

**TEHNIKA-
KOOL**

ILUKOOL

**TOIDU-
KOOL**

**TURISMI-
KOOL**

Noor veebispetsialist: “Olen oma valikuga väga rahul!”

Tekst: Tartu Kutsehariduskeskus

Eestis kasvab tasapisi nende noorte hulk, kes pärast gümnaasiumi lõpetamist eelistavad õppida mõnd praktilist ametit. Eesti suurimas kutsekoolis Tartu Kutsehariduskeskuses õpib ligikaudu 3500 õppurit rohkem kui 50 erialal.

Viljandist pärit Aksel Jänes otsustas pärast Tartu Kivilinna Gümnaasiumi lõpetamist õpinguid jätkata Tartu Kutsehariduskeskuses veebispetsialisti erialal ja pole oma otsust sugugi kahetsenud. „Mulle meeldib praktiline tegevus ja veebindus tundus huvitav, seetõttu mõtlesin, et proovin,” selgitas ta oma erialavalikut.

Lisaks usub Aksel, et ametioskused aitavad töömaailmas kindlalt läbi lüüa. “Ma olen näinud akadeemilise hariduse omandanud sõprade pealt, et neil ei ole tööd,” selgitas ta. “Praktiliste ametitega nii ei ole. Näiteks mu venna tuttavale veebidisainerile pakuti tööd juba kutsehariduskeskuses õppimise ajal.” Küllap on tal õigus, sest statistika järgi 70% Tartu Kutsehariduskeskuse lõpetajatest asuvad pärast õpinguid tööle ning ligikaudu 20% õpivad edasi.

Koolis on Aksel omandanud juba hulga tarvilikke erialaoskusi. “Kõige alguses õppisime programmeerimise aluseid, et üldse hakata programmeerimiskeelest aru saama. Samamoodi nagu uut võõrkeelt hakkad A-st ja B-st peale õppima,” jutustas ta. Edasi õpitakse kodulehtede loomiseks vajalikke *HTML* ja *CSS* koodi, *Photoshopi* kasutamist, kompositsiooni ning graafilist- ja trüki-disaini. Keerukat pole siin midagi,” arvas ta ja lisab, et kõige olulisem on tahtmine, siis sujub ka õppimine.

“Koolis tuleb kõik kaasa teha ning lisaks veel ise kodus harjutada, aga mulle see sobib. Ma lähen tundi ja olen õnnelik, et ei pea mingit asja tuupima ja mõtlema, miks mul seda vaja on. Siin on kõike vaja, mida õpid,” kinnitab Aksel Jänes.

Õppimine gümnaasiumis ja kutsekoolis on erinev. Näiteks on kutsehariduskeskuses paaristunnid, et jõuaks erialasse süveneda ning õppeaeg

on jagatud viienädalasteks perioodideks. Ka iseseisvaid praktilisi töid on rohkem ning kaks perioodi õppeaastas tuleb käia ettevõttepraktikal, et reaalses tööelus oma oskusi arendada. Aksel kinnitabki, et meistriks kasvamiseks on vaja praktilisi kogemusi ning pidevat enesearengut. „Üheks suureks plussiks kutsehariduses on võimalus oma oskusi lihvida ka välismaal,” kiidab Aksel.

Rääkides Tartu Kutsehariduskeskuse eelistest, nimetab Aksel esmalt head sööki. Kool, mis õpetab mitmeid toiduga seotud erialasid, peabki ju toitlustamises esirinnas olema. „Toidud on siin koolis ülihead ning kohapeal tehtud soojad hommikused saiakesed lausa suurepärased,” kiidab ta ning lisab, et hinnad pole sugugi kallid ning õpilaspiletiga saab veel soodustust.

Aksile meeldib, et kutsehariduskeskuses saab elada kaasaegses õpilaskodus ning koolis on palju sportimisvõimalusi pallimängudest jõusaalini. Muusikutele on meeltnõõda kooli bändiruum, saab laulda ja improteatrit teha. „Kel sellest veel vähe, saab õpilasprojektidega koolielu põnevamaks muuta või õpilasfirmas oma ettevõtlikkust proovile panna.”

“Olen oma valikuga väga rahul,” ütleb tulevane veebispetsialist Aksel. „Leia sinagi õige eriala ja tule mulle koolikaaslaseks.”

Sisseastumisinfore leiad: www.khk.ee/vastuvott/

Võrumaa Kutsehariduskeskus ootab Sind!

Iga-aastane Võrumaa Kutsehariduskeskuse vilistlasuuring kinnitab, et kõik koolilõpetajad tulevad omandatud praktiliste oskustega tööturul hästi toime ning on hinnatud töötajad.

Võrumaa Kutsehariduskeskuses tehakse kõik selleks, et õppija arengut igati toetada. Kogu kooli õppekeskkond loob võimalused ise avastada ning tegutseda. Koolil on kaasaegsed puidutehnoloogia, metallide töötlemise ja mehhatroonika töökojad ning laborid. Lisaks head praktikavõimalused tunnustatud ettevõtetes, tehnikaringid, näiteks robotika ja bagiehitus, kaasaegsed õpilaskodud ning sportimisvõimalused. Loomulikult ka aktiivne õpilaselu.

Võrumaa Kutsehariduskeskus on kõik oma õppekavad uuendanud ning juba 2014.aastal alustas kool esmakordselt Eestis õpet kutsehariduse kõige kõrgemal tasemel ehk kutseeriharidusõppes.

Kõiki õppijaid ootab Võrumaal parim praktiline ettevalmistus 2.- 5.taseme kutsehariduses. Koolis saab õppida üle 30 eriala järgmistes õppekavagruppides: info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, energeetika ja automaatika, kaubandus, mehhanika ja metallitöötlus, puitmaterjalide töötlus, turismi-, toitlustus- ja majutusteenindus, äriteenused, ehitus.

Võrumaa Kutsehariduskeskus ootab kõiki gümnaasiumilõpetajaid **5. taseme kutseõppesse** ehk **kutseeriharidusõppesse**. Sellel tasemel omandavad erialase ettevalmistuse spetsialistid, meistrid, tehnikud ja tehnoloogid - vajadus nende järgi on ettevõtetes suur. Koolis omandatud praktilisi teadmisi ja oskusi saad kohe tööturul rakendada ning saadud kogemuste baasil hiljem edasi õppida kõrgkoolis ja/või läbida täienduskoolitusi.

4. ja 5.taseme õppekavad jagunevad **esmaõppe** ja **jätkuõppe** õppekavadeks. Võrumaal saad gümnaasiumihariduse baasil **5. taseme esmaõppes** õppida metallide töötlemise tehnik-technoloogi, mehhatrooniku, puittoodete tehnoloogi, telekommunikatsiooni spetsialisti, ja müügikorraldaja erialal.

Tekst: Võrumaa Kutsehariduskeskus

Jätkuõppesse saavad astuda 4. või 5. taseme omandanud või vastavate kompetentsidega keskharidusega inimesed. Jätkuõppes saad õppida toitlustuskorraldaja, väikeettevõtte turundusspetsialisti, tislteri, mehhatrooniku, metallilõikepinkidel töötaja (spetsialiseerumine APJ treipinkidel töötajaks), metallide töötlemise tehnik-technoloogi erialadel.

4. taseme esmaõppe erialadest leiad Võrumaa Kutsehariduskeskusest majutuskorraldaja, puhastusteenindaja-juhendaja, väikeettevõtluse, ärikorralduse, ehitusviimistluse, APJ lehtmatali töötlemispinkide operaatori (osakutse lehtmatali töötlemispingi operaator), APJ laserlõikepinkide operaatori, puidutöötlemise CNC masina operaatori, pehmemööbli valmistaja, müürsepa ja krohvija erialad. Kui sul on vähemalt põhiharidus ning 4. taseme kutse või vastavad kompetentsid, saad oskusi ja teadmisi täiendada jätkuõppes pärandturismi korraldaja erialal. Kui soovid õppida ainult ametit, siis oled oodatud haridusnõudeta kutseõppesse, siinjuures on tegemist **3. tasemega**. Sind ootavad erialad nagu puidupingioperaator, keevitaja (MIG/MAG), abikokk, infotehnoloogia süsteemide noorempetsilist (osaoskus IT kasutaja tugi ja dokumendi koostaja).

Võrumaal on üha enam tuntud oma kiire areng ning ainulaadsete võimaluste piirkonnana, kus on ühendatud kohalik kultuur ja kaasaegsed tehnoloogiad. Võrumaal on palju erilist ja väärtuslikku ning seda kõike saad avastada asudes õppima **Võrumaa Kutsehariduskeskusesse!**

Jälgi
värsket sisseastumisinfot
Edasiõppija
facebookilehelt!

edasioppija

HEA KOOL KOGU ELUKS OOTAB **SIND!**

Tule õppima!

**VÕRUMAA
KUTSEHARIDUSKESKUS**

Liitu meiega

www.vkhk.ee

Õppimine kõrgkoolis

Oled otsustanud õpinguid jätkata kõrgkoolis? Kuidas toimub kooli sisseastumine, millal peab õpingute eest tasuma ja millal mitte, kuidas saab õppida täiskoormusel, kes on ekstern? Järgnev artikkel aitab nendele ja paljudele teistele tekkinud küsimustele vastused saada.

Tekst: Edasiõppija

Sisseastumine kõrgkooli

Sisseastumiseks vajaminevad dokumendid võid esitada nii mitmesse kõrgkooli, kui soovi on. Ühes kõrgkoolis on võimalik kandideerida kahele erialale. Erinevates kõrgkoolides õpetatakse sageli sarnaste nimetustega erialasid ning ainult õppekava nimetuste alusel ei tohiks valikut teha. Uuri kõrgkoolide kodulehtedelt, mida seal õpetatakse ja kuidas toimub õppetöö.

Esmalt tuleb kõrgkoolile esitada vajaminevad dokumendid, mida saab teha sisseastumise infosüsteemi SAIS (www.sais.ee) kaudu. Pärast paberite esitamist järgnevad sisseastumiskatsed. Kuid leidub ka erialasid, kus need puuduvad ning sisseastumine sõltub riigieksamite või keskmise hinde tulemustest. Oluline on jälgida, et erinevate erialade sisseastumiskatsed ajaliselt ei kattuks.

Konkreetsed sisseastumistingimused on iga kõrgkooli enda otsustada. Reeglina kehtestavad kõrgkoolid sisseastumiseks lävendi, mille ületajad arvatakse üliõpilaste nimekirja. Näiteks, kui õppekava sisseastumislävend on 70 punkti 100-st, saavad kõik 70 punkti ületanud sisseastujad üliõpilaseks. Teatud juhtudel võib kõrgkool kehtestada ülempiiri, millest rohkem üliõpilasi vastu ei võeta. Vastuvõtutingimused peavad täis- ja osakoormusel õppida soovijatel olema samad.

Täis- või osakoormus?

Astudes kõrgkooli, tuleb esmalt valida, kas soovid õppida täis- või osakoormusel. Tuleb arvestada, et on ka õppekavasid, kus pakutakse üksnes osa- või täiskoormusega õpet. Järgnevatel aastatel ise enam koormust valida ei pea, täis- või osakoormusega õppesse viiakse üle õppekava täitmise protsendi alusel.

Osakoormus sobib neile, kes teavad juba ette, et nad ei suuda erinevatel põhjustel täiskoormusel õppimisel nõutud mahtu täita. Näiteks koolis käimine pere või töö kõrvalt, samuti õppimine mitmes koolis korraga vms.

Õppekoormuse arvutamise aluseks on õppekava täitmisel läbitud õppeainete maht ainepunktides (EAP). Täiskoormusega õppides tuleb täita iga õppeaasta lõpuks õppekava arvestuslikust mahust vähemalt 75% (60-45 EAP-d õppeaastas), osakoormusega õppides jääb õppemaht 50-75% vahele (30-44 EAP-d õppeaastas). Nominiaalajaga lõpetamiseks peab üliõpilane igal semestril läbima oma õppekava aineid 30 ainepunkti mahus. Alla osakoormuse piiri õppijad eksmatrikuleeritakse, kuid neil on võimalik aineid läbida eksternõppes.

Koormust määratakse kord aastas ja teisel õppeaastal oleneb koormus juba edasijõudmisest. Tavaliselt küsitakse osakoormusel õppivate üliõpilaste käest õppemaksu juba esimesel semestril. Täiskoormusel õppides saad taotleda õppetuetust ja õppelaenu, osakoormusel seda teha pole võimalik, küll aga laieneb õigus õppepuhusele.

Kõrgkoolid kasutavad väga erinevaid õppevorme erinevas tähenduses. Päevane õpe, statsionaarõpe, kaugõpe, tsükliõpe, õhtune õpe, avatud ülikool, avatud tasemeõpe võib ühes kõrgkoolis tähendada üht, teises aga hoopis teisi võimalusi õppekava läbimiseks. Siinjuures on oluline uurida koolide kodulehtedelt täpselt järgi, mida ühe või teise termini all selles koolis mõeldakse.

Tasuta või tasuline õpe?

Esimesel semestril saavad õppemaksuta õppida täiskoormusel eestikeelsetel erialadel õppivad avalik-õiguslike ülikoolide, riigi rakendus kõrgkoolide ja Eesti Infotehnoloogia Kollidži üliõpilased. Erakõrgkoolides õppides peab õppemaksu ise tasuma.

Alates teisest semestrilt sõltub õppemaksu maksmine läbitud õppekava mahust. Kui suutsid

esimesel semestril täies mahus õppida, siis järgneval semestril õppemaksu tasuma ei pea. Hüvitise nõudmisel lähtutakse ainepunktide mahust, mis on vajaka jäänud ning kõrgkooli kehtestatud korrast. Õppetasu makstakse seni, kuni õpingute käigus sooritatud ainete maht jääb alla tasuta õppimiseks vajaliku mahu.

Kui alustad õpinguid osakoormusel, siis on koolil võimalik õppemaksu küsida juba esimesel semestril. Seda teed ainepunktide hinna alusel semestri alguses registreeritud õppeainete mahu järgi. Võõrkeelsete erialade puhul on õppemaksu tingimuste ja korra kehtestamine kõrgkoolide enda teha.

Õppimine eksternina

Eksternil puuduvad üliõpilase õigused ja kohustused. Eksterniks võib tulla iga soovija, kuid loomulikult peab olema omandatud õppima asumiseks vastav haridustase. Eksternil on õppekava täitmise mahtu ei mõõdetata. Eksternõppes on võimalik sooritada õppekavajärgseid eksameid ja arvestusi ning kaitsta lõputööd või sooritada lõpueksamit.

Ekstern maksab õppemaksu.

Teistkordne samal kõrgharidusastmel õppimine

Samal kõrgharidusastmel õppimine ei ole piiratud ja seda võib teha korduvalt. Piirang kehtib mitmendat korda samal kõrgharidusastmel tasuta õppimisele. Uuesti saad ilma õppekulude hüvitamiseta sellele astmele õppima asuda pärast õppekava kolmekordse (bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekava korral kahekordse) nominaalkestuse möödumist. Samade kõrgharidusastmetena ei käsitleta rakendus- ja bakalaureuseõpet.

Piirang kehtib, kui oled sel õppeastmel õppinud vähemalt poole nominaalajast. See kehtib siis, kui oled lõpetanud õppekava täies mahus kui ka siis, kui oled õpingud katkestanud pärast õppekava poole nominaalkestuse läbimist.

Akadeemiline ja õppepuhkus

Õpingud kõrgkoolis on võimalik ajutiselt katkestada võttes akadeemilist puhkust. Seda saad

taotleda üks kord õppeperioodi jooksul kuni üheks aastaks. Akadeemilisel puhkusel olles ei saa taotleda õppelaenu, samuti ei maksta sel ajal õppetootusi. Akadeemilisel puhkusel olles on õigus samaaegselt õppida ainult keskmise, raske või sügava puudega isikul, alla 3-aastase lapse või puudega lapse vanemal või eestkostjal või kui ollakse akadeemilisel puhkusel seoses kaitseväärtustuse läbimisega.

Kui käid koolis ja tööl samaaegselt, siis on töölepingu seaduse alusel võimalik võtta õppepuhkust kuni 30 kalendripäeva aastas, millest keskmist töötasu makstakse 20 kalendripäeva eest. Lisaks on võimalik saada täiendavat puhkust õppeasutusse lõpetamiseks 15 päeva, mille eest tasustatakse töötasu alammäära alusel.

Üliõpilasesindus ja tudengikaart

Suure tõenäosusega tegutseb sinu tulevases kõrgkoolis üliõpilasesindus (ÜE), mis on üliõpilaste huve ja õigusi esindav organisatsioon. Nende poole võid julgesti pöörduda, kui tunned, et sinu tudengioigusi on rikutud või sul on mõni hea ettepanek, kuidas üliõpilaselu veelgi paremaks muuta. Riiklikul tasandil esindab tudengite huve ja õigusi Eesti Üliõpilaskondade Liit (EÜL). Kontaktteeru nendega, kui sinu kooli üliõpilasesindus ei oska aidata või hoopis puudub.

Kindlasti tasub endale teha rahvusvaheline üliõpilaspilet International Student Identity Card ehk ISIC kaart. See tõendab sinu õppuristaatust 130 riigis ning annab tuhandeid soodustusi nii Eestis kui välismaal.

Küsi lisainfot kõrgkooli vastuvõtuinfost või suuremate ülikoolide karjääri- ja nõustamiskeskustest.

Vaata lisa:

www.hm.ee/et/tegevused/korgharidus/oppimine,
www.tudengiveeb.ee/et/esileht/kuidas-korgkoolis-asiad-kaevad

Artikli valmimisele aitas kaasa TLÜ karjääri- ja nõustamiskeskus.

Tulevase üliõpilase leksikon

Tekst: Edasiõppija

Õppides kõrgkoolis, tuleb teada seal kasutatavaid termineid ja mõisteid.

Akadeemiline kalender – igal kõrgkoolil on oma kalender, kus on ära toodud kõik tähtsad kuupäevad, mida üks üliõpilane kogu õppeaasta vältel teadma peab (näiteks ainetele registreerumise tähtajad, vaheajad, semestri algused ja lõpud jms).

Akrediteerimine – õppekavade regulaarne hindamine tagamaks kvaliteetset hariduse andmist. Hindamise käigus tutvuvad eksperdid kooli õppekavaga ja analüüsivad selle alusel toimuva õppe vastavust Eesti Vabariigi seadustele ja standarditele.

Cum laude – õpingute lõpetamine „kiitusega“.

EAP – õppetöö mahuühik. Ühele EAP-le vastab 26 akadeemilist tundi üliõpilase tööd (sh loengud, seminarid, praktikumid kui ka iseseisev töö). 1 akadeemiline tund = 45 minutit. Iga läbitud aine eest saab teatud hulga ainepunkte, kohustuslik läbitavate ainepunktide hulk on ära toodud õppekavas.

Eeldusaine – õppeaine, mis tuleb läbida, kas mõne järgmise aine võtmiseks või peab olema sooritatud bakalaureuseõppes magistriõppesse astumiseks.

Eksmatrikuleerimine – üliõpilase kõrgkooliõpilaste nimekirjast väljaarvamine.

Immatrikuleerimine – üliõpilase arvamine kõrgkooliõpilaste nimekirja.

Kumulatiivne õppekoormuse täitmine – õppekoormuse täitmist õppeaastate kohta arvestatakse kumulatiivselt, mis tähendab, et ühel õppeaastal kogutud suurem EAP-de hulk kompenseerib mõnel teisel õppeaastal kogutud väiksemat EAP-de hulka.

Moodul – õppekava eesmärkidest lähtuvalt moodustatud õppeainete rühm.

Nominaalne õppeaeg – üliõpilane läbib õpingud

õppekavas määratud õppeaastate jooksul, mis kuluks selle õppekava täitmiseks nominaalkoormusega (30 EAP semestris) õppimisel.

Osakoormusega õppimine – üliõpilane täidab iga õppeaasta kohta õppekava 50–75% ulatuses.

Päevaõpe – õppevorm, mille sihtrühmaks on üliõpilased, kellele õpingud on põhitegevus. Õppetöö toimub regulaarselt igal õppenädalal.

Semester – õppeaja arvestuslik ühik, mis jaotab õppeaasta kaheks – sügis- ja kevadsemestriks.

Tsüklilõpe (sh kaugõpe) – õppevorm, kus õppetöö toimub õppesessioonidena vastavalt õppekava ja sihtrühma spetsiifikale ning iseseisva töö osakaal õpitulemuste saavutamisel on suurem, kui päevaõppe vormis õppivate üliõpilastel.

Täiskoormusega õppimine – üliõpilane täidab iga õppeaasta kohta õppekava 75–100% ulatuses.

Õpingukava – üliõpilase poolt eelseisvaks semestriks valitud õppeainete loend, mille kuulajaks ta on registreerinud ja mida ta kohustub õppima.

Õpiväljundid (ehk õpieesmärgid) – õppimise tulemusel omandatud teadmised, oskused ja hoiakud, mille olemasolu ja saavutatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata.

Õppekava – on õpingute alusdokument, kus kirjas õppe alustamise tingimused, õppeainete loetelu, maht, lühikirjeldused ning valikuvõimalused ja -tingimused, üldeesmärgid, õpiväljundid ja nende hindamise viisid, õppekava nominaalkestvus ja maht, spetsialiseerumisvõimalused, õppe lõpetamise tingimused ning lõpetamisel antava kraadi nimetuse ning väljastatavad dokumendid.

Õppe nominaalkestvus – õppekavaga määratud õppeaeg õppeaastates, mis kulub selle õppekava täitmiseks arvestusega 60 EAP-d ühe õppeaasta kohta, 30 EAP-d semestri kohta.

Vaata veel mõisteid: tlu.ee/et/sisseastuja/kasulik-teada#moisted ja ut.ee/et/715133

Artikli valmimisele aitas kaasa TLÜ karjääri- ja nõustamiskeskus.

Kümme põhjust, miks tulla õppima Sisekaitseakadeemiasse

Tekst: Sisekaitseakadeemia

Sisekaitseakadeemia on kool, mis valmistab ette spetsialiste politseile, piirivalvele, päästealale, samuti justiits- ning maksu- ja tollisüsteemile. Kui sa veel ei tea, miks on hea Sisekaitseakadeemiasse õppima tulla, siis järgnevalt leiad kümme mõjuvat põhjust, miks sammud akadeemia poole seada!

- Kindlustatud tulevik.** Õppides akadeemias, võid meeleheitlikud töötisingud unustada, sest tulevane töökoht on juba enne lõpetamist kindlustatud!
- Riigi julgeoleku ja inimeste turvalisuse tagamine.** Kui tunned, et soovid kaitsta Eesti riiki ja inimesi, siis on Sisekaitseakadeemia just sinu jaoks. Kooli lõpetanute missiooniks on kaitsta riigi julgeolekut ja inimeste turvalisust.
- Õppimine on tasuta!** Jah, ka teistes kõrgkoolides on õppimine valdavalt tasuta, aga Sisekaitseakadeemias makstakse põhistipendiumit kõikidele kadettidele ning lisastipendiumi võimalused on ka head.
- Sportimisvõimalused ja seda täiesti tasuta!** Osale rühmatreeningutes, käi ujumistrennis, kasuta jõusaali ja löö kaasa võrk- või korvpallis.
- Oled harjunud hommikul ärkama mõeldes, mida selga panna?** Sellepärast ei pea enam muretsema! Igas kolledžis antakse õpiajaks

tasuta vorm, mis lisab väärikut ja samas on lahe.

- Tudengielu on ülivahva.** Koolis toimuvad konkursid, spordivõistlused, rühma- ja saunaõhtud.
- Igas õppekompleksis on taskukohase hinnaga ühiselamud,** kus saad teha süüa, nautida saunamõnuseid ja veeta aega toredate kaaslastega.
- Mitmekülgne ja adrenaliinirohke õpe** tippspetsialistidest õppejõudude poolt. Lisaks õppimine innovaatilises keskkonnas. Õppetööd viiakse läbi ka arvutimängulaadse virtuaalsimulatsiooniga.
- Välismaal õppimise võimalus.** Huvi korral saad end täiendada ja kogemusi hankida välisriigis välisüliõpilasena.
- Sõbrad ja töökaaslased kogu eluks.** Sisekaitseakadeemias õpid juba koos tulevaste kolleegide ja sõpradega.

Ole kursis meie tegemistega!

www.facebook.com/sisekaitseakadeemia

www.twitter.com/sisekaitse

www.youtube.com/sisekaitseakadeemia

Vaata lisaks: www.sisekaitse.ee

Vali püsiv täisstipendium ja õpi koos parimatega Sisekaitseakadeemias!

Vastuvõtt 25. juunist - 2. juulini 2015

Tuleviku lainelööjad tulevad TTÜ Eesti Mereakadeemiast!

Sadamamajandamine
ja meretranspordi juhtimine

Veeteede ohutuse
korraldamine
ja haldamine

Laeva
jõuseadmed

Kalapüügi- ja
käitlemise
tehnoloogia

Külmutus-
seadmed

Tüürimees

Miks TTÜ Eesti Mereakadeemia?

- Praktiline õpe
- Kindel erialane töökoht
- Kõrge tasetas
- Rahvusvaheliselt tunnustatud diplom
- Tasuta toitlustus ja vormiriietus tüürimehe, laeva jõuseadmete ja külmutusseadmete erialadel

Mereakadeemia – kui soovid erineda massist

„Et teie elus oleks alati kärtsu, mürtsu, pärituult ning vingeid seltsimehi!“ Nende sõnadega saadeti meid, äsja pagunitega pärjatud laevaohvitseri, lõpuaktuselt ümbermaailmareisile.

See on tegelikult Mereakadeemia üks suurim eelis kõikide teiste kõrgkoolide ees – rahvusvaheline tööturg ei nõua töötamiseks mitte mingit muud kvalifikatsiooni või tunnustust. Piisab meie higi, rõõmu ja pisaratega välja teenitud lõpudiplomist.

Mäletan selgelt keskkooli lõppu ning kuidas, mõnevõrra hirmunult, seisin oma elu kõige tähtsama otsuse ees. Usun, et siiani on abiturientide vihatuim küsimus: „Kuhu sa edasi õppima lähed?“ Siinkohal toon teile „vanemana“ ja „targemana“ välja viis põhjust, miks võiks olla TTÜ Eesti Mereakadeemia vastus sellele küsimusele.

1. Merendussektor on väga lai. Meritsi veetakse üle 90 % maailmas transporditavast kaubast, mis tähendab, et meretransport on kindlat maailmakaubanduse mootor. See on võimas tunne omada teadmisi ja oskusi valdkonnas, kus omavad kompetentsi vähesed, ent mis on maailmas tähtis ja vajalik. See on hea võimalus eristuda massist ja teha midagi teistmoodi. Kuna merendusvaldkond on lai ning seotud majanduse, logistika, kaubanduse ja kõige muuga, siis merendusharidusega tippspetsialiste on alati vaja ning kindel erialane töökoht on tagatud. Näiteks Euroopas on puudu hinnanguliselt üle 20 000 laevaohvitseri. Meie alal ei ole töö defitsiit, vaid hoopis meie, töötajad, oleme defitsiitkaup, kelle pärast võeldakse.
2. Ma olen tänulik Mereakadeemiale praktilise õppe eest. Tööturule sisenedes ma oskasin juba midagi teha. See andis mulle enesekindlust ja usku enda oskustesse. Õppejõud olid koolis reaalsed praktikud, kellel oli ette näidata hindamatu töö- ja elukogemus. Õppetöö üheks osaks olidki praktikad. Mäletan, et tol ajal mind üllatas, et mina, otse koolipingist tulnud

*Tekst: Andrei Matjukov
Eesti Mereakadeemia vilistlane*

ülõpilane, olin nõutud praktikant, kelle tööd ja vaeva ka tasustati.

3. Kindlasti pean mainima toetavat õpikeskkonda ja vinget ülikoolieli. Õppetöös kasutati palju individuaalset lähenemist. See aitas kaasa asjadest aru saamisel ja mõistmisel. Akadeemia üliõpilaste moto on ikka olnud „Work hard, play hard“. Aktiivne üliõpilaselu käis nii kooli sees kui ka väljas. Näiteks on akadeemia üliõpilastel kasutamiseks/sõitmiseks oma avamerejaht „Tormilind“. Miks mitte akusid laadida purjetades?

4. Me saime teha erialast tööd nii maal kui merel. Mõnda kutsub meri väga, mõnda natukene, mõnel on täiesti ükskõik. Üks levinumaid müüte on, et merendusvaldkond hõlmab vaid merd, kuid tegelikult toimuvad ju kõik tugiprotsessid maal. Näiteks sadamate majandamine, meretranspordi juhtimine või oma äri loomine külmatehnika või kalanduse valdkonnas.
5. Finantsiline kindlus, sest merendusvaldkond väga hästi tasustatud. Muide, magistrakraadi omandanutest olid 2013. aastal suurima tõise sissetulekuga just Eesti Mereakadeemia lõpetanud.*

*Statistikaameti andmete põhjal.

Kuidas leiutada ulmelisi tehnikavidinaid?

Tekst: Tallinna Tehnikaülikool

Hüdmootoriga jalgratas, suruõhuga mängukonsool ja ulmeline liiklusvahend. Igal aastal mõtlevad TTÜ mehaanikateaduskonna tootearendus ja tootmistehnika eriala tudengid oma projektimeeskondadega välja uusi tooteid.

Flowbike

Flowbike on uudne hüdroajamiga jalgratas, mis erineb nendest ratastest, millega me tavapäraselt harjunud oleme. Esiteks on sellel kolm ratast, teiseks ei ole tal klassikalist lenkstangi ning kolmandaks juhitakse seda ratast kangidega. Mugavalt seljatoele toetudes ja kangidega juhtides saab rattaga edasi liikuda. Ratta juhtimine nõuab siiski harjutamist. Miks siis jalgratas uuesti leiutati? Selle teinud tudengid leidsid, et mitte miski ei ole tootearenduse tudengitele iseenesestmõistetav. Peale pikkade vahemaade läbimiseks hästi sobiva ergonoomilise juhtimisstiili ja uudse väljanägemise kannab *Flowbike* ratas endas veel ühte suurt uuendust – ta saab jõu edasiliikumiseks hüdmootorist, mis kasutab energiat palju efektiivsemalt kui tavapärase jalgratas.

Airmazer

Airmazer on head reaktsiooni nõudev TTÜ linnakut sümboliseeriv mitmetasandiline mäng, mille eesmärk on toimetada kuul läbi nelja erineva raskusastmega tasandi. Tavamängudest suurima erinevuse loob pneumaatiline juhtimisüsteem. Lihtsamalt seletades võimaldavad mängus kasu-

tatud pneumosilindrid teha väga täpseid liigutusi mängu juhtkangiga. Tavapäraselt kasutatakse sääraselt tehnoloogiat keskkonnades, kus ei ole lubatud erinevad elektrilised häiringud ja vajalik on kaugjuhtimine, näiteks meditsiin, puhtad keskkonnad, kosmosetööstus, meresüsteemid jms. Lisaks on juhtpulti valmistamiseks kasutatud kaasaegset 3D printimise meetodit, mis annab võimaluse väheses ajaga luua mistahes kuju ja rakendusega plasttooteid.

Wheelie

Wheelie on omapärane sõiduriist, mis näeb välja nagu ulmefilmi liikur või hoopis ratastega gigantne kiiktool. *Wheelie* koosneb kahest suurest välimisest metallrattast ja sisemisest raamist, mille külge on kinnitatud elektrimootorid, ning turvavarustusest – sporttoolist ja turvatraksidest. Kasutusel on kaks 350 W elektrimootorit, mille abil kantakse pöördemoment edasi välimistele ümardorust painutatud ratastetele. Elektrimootorid saavad oma energia kahest 12 V akust. *Wheelie* sisse istudes ja sõitu alustades on võimalik valida nelja erineva sõidurežiimi vahel, mis teeb liiklemise mugavaks.

Uuri TTÜ tootearendus ja tootmistehnika eriala kohta lähemalt www.ttu.ee.

Tule **EBSi** ja juhi oma edu ise!

Tekst: EBS

Estonian Business School (EBS) on ainus eraülikool Eestis, mis on spetsialiseerunud äriõppele, koolitades nii tulevase spetsialiste, juhte kui ka ettevõtjaid rahvusvahelisele tööturule. EBSi on oodatud ettevõtlikud noored, kes soovivad teha karjääri ärialal või unistavad oma firmast.

EBSi haridus on tugeva teoreetilise tausta, rahvusvahelise haarde ja praktilise suunitlusega hinnatud nii Eestis kui ka väljapool seda. EBSi *campuse* muudavad rahvusvaheliseks tudengid ja õppejõud kogu maailmast. Õpingute käigus on võimalik õppida semester või paar vahetusüliõpilasena ühes EBSi 70 partnerülikoolis.

EBSis pannakse suurt rõhku ettevõtlusõppele ning osad tudengid alustavad ettevõtlusega juba esimesel koolipäeval. Oma firma loomisega ei tohiks hätta jääda ühegi eriala lõpetanu.

EBSi tudeng ja „Tudengiettevõtte 2014“ võitja Madis Alesmaa sõnul „õpetavad EBSis erialaaineid nii tugeva akadeemilise taustaga õppejõud kui ka suurepäraseid praktikud. Loengutes omandatu on võimalik kohe tööle rakendada. EBSi alles leidsin endale kohe väga head kontaktid ja äripartnerid, kellega alustasime isikliku firma rajamist juba õpingute teisel kuul. Minu jaoks on EBS üks suur sõpruskond, kus tegutsevad ettevõtlikult meeletatud inimesed.“

EBSi kolm bakalaureuseprogrammi

- **Rahvusvahelise ärijuhtimise õppekava** annab põhiteadmised majandusest ja ärijuhtimisest töötamaks rahvusvahelises ettevõttes või avalikus sektoris. Samuti on võimalus spetsialiseeruda kitsamalt, et saada rahandus-, turundus- või teenusejuhtimise spetsialistiks.
- **Võõrkeelte ja ärikorralduse ingliskeelne õppekava** on suurepärase kombinatsioon keeleõppest ja ärijuhtimisest. Siin keskenduvad tudengid rahvusvahelise ärisuhtluse, asjaajamise, organiseerimise ning projektijuhtimise oskuste omandamisele. Lisaks sellele on

võimalik õppida intensiivselt korraga kolme võõrkeelt.

- **Ettevõtluse ja ärijuhtimise õppekavale** on oodatud ettevõtlikud noored, kelle unistuseks on luua oma ettevõtte. Lisaks üldistele majandus- ja juhtimisteadmistele saavad tudengid reaalse kogemuse ettevõtte alustamisest ja selle arendamisest.

Kaasaegsed õppekavad

2014. aastast on võimalik ettevõtluse ja ärijuhtimise tudengitel lisaks müügile ning loome- ettevõtlusele valida **tehnoloogiaetevõtluse spetsialiseerumissuund**, mis annab tulevastele ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas juhtida muutusi ühe *start-upi* igapäevategevuses.

Uuenenud **teenusedisaini ja -juhtimise spetsialiseerumissuuna** saavad valida nii rahvusvahelise ärijuhtimise kui ka võõrkeelte ja ärikorralduse tudengid.

Stipendiumid

Õppimine EBSis on tasuline, kuid õppedekuselt parematele ja aktiivsetele tudengitele korraldajatele on välja pandud mitmed stipendiumid ja õppemaksusoodustused.

Vaata lähemalt: www.ebs.ee

- [Estonian Business School](https://www.facebook.com/EBSestonia)
- [EBS_estonia](https://www.linkedin.com/company/ebs-estonia)
- [@EBSestonia](https://twitter.com/EBSestonia)

Tartu Ülikool teeb õnnelikuks

Tekst: Tartu Ülikooli üliõpilaskond

Tulevikku ei näe keegi ette. Viie aasta eest ei teadnud keegi, milline on maailm täna. Nõnda pole meil ka täna selget ettekujutust, millised on maailma ootused meile viie aasta pärast. Ometi peame selleks tundmatuseks valmistuma. Kõik loodavad tulevikult midagi head – õnne, majanduslikku kindlust, võimalust eneseteostusele. Õnn naeratab aga neile, kes on kõige kohanemisvõimelisemad, paindlikud ning laia tutvusringkonnaga. Kõigi kolme omandamiseks on Eestis parim koht Tartu Ülikool.

Esmalt kohanemisvõimest. Ülikooliharidus on kui tööriistakast tulevikus tekkivate probleemide lahendamiseks ning võib öelda, et see on põhimõtteliselt praktiline. Ei ole midagi praktilisemat kui tugev teooria. Hea teooria tundmine annab võimaluse kohandada praktikat muutuvatele tingimustele. Ülikoolis omandad vähem oskusi kitsaste probleemide lahendamiseks ja rohkem uute lahenduste loomiseks. Nii oledki valmis mitmeteks võimalikeks variantideks tulevikus.

Teiseks paindlikkusest. Tartu Ülikool on võimaluste maa, kus on saab oma hariduskäiku täiendada ainetega ükskõik milliselt erialalt, nii vabaainete kui kõrvaleriala abil. Näiteks saad Tartus õppida korraga infotehnoloogiat ja majandusteadust ning võtta kõrvale aineid psühholoogiast või füüsikast.

Tohutut väärtust omavad ka mitteformaalse hariduse kaudu omandatavad oskused. Tartus tegutseb hulgaliselt tudengiorganisatsioone ja vabaühendusi, kus on võimalik kooli kõrvalt meeskonnatööd, projektijuhtimist, avalikku esinemist ja paljusid teisi olulisi oskusi omandada. Targalt valides saad oma teadmisi väga mitmele elualale sobivaks kujundada ning omandada palju praktilisi kogemusi. Tööturg, ettevõtlus ja teadus – kõik valikud on käeulatuses.

Kolmandaks võrgustikust. See, keda tunned, on väärt sama palju kui see, mida tead. Tartu Ülikoolis õpetatakse inimesi pea igale elualale. Samas on Tartu piisavalt väike, et kõige nendi inimestega on

võimalik ka päriselt tuttavaks saada. Ülikooli tulles suureneb plahvatuslikult sinu tutvusringkond ning kontakti leidmine teiste eriala inimestega, mõnikord suisa maailma tippudega, on imelihtne. Kui haridustee läbi, on sul igal erialal keegi, kelle poole mingi probleemiga pöörduda, olgu teemaks õigusteadus, majandus, loodusteadused, IT, filosoofia, saksa keel, meditsiin, füsioteraapia või midagi muud. Kuna Tartu Ülikooli lõpetajad lõövad elus läbi, tead peagi väga palju edukaid inimesi, kellele loota ja kellega koostööd teha.

Tulevik võib olla hägune ja keeruline. Tundmatusele vastu astumiseks annab suurima kindlustunde teadmine, et sinu otsused on andnud sulle suurima võimaliku kohanemisvõime, paindlikkuse ja parima võrgustiku. Nende toel tuled toime kõigi väljakutsetega ning jõuad suure tõenäosusega eesmärkideni. Eneseteostuse ja kindlustunde saavutamiseks ning tulevikuks valmistumiseks ei ole Eestis Tartu Ülikoolist paremat.

Kui tahad Tartu eeliseid juba enne ülikooli astumist kogeda, tule tudengivarju programmi raames päevaks või paariks Tartusse. Uuri tudengilt tema eriala kohta, küsi, milliste tudengiorganisatsioonide liige ta on ning tutvuma tema sõpradega mitmetelt erialadelt. Tudengivarjuks saad tulla läbi aasta sulle sobival päeval. Kui tunned huvi mitme ala vastu, tasub tudengivarjuks tulla lausa rohkem kui ühe korra.

Põnevate kohtumisteni Tartus!

Uuri lähemalt www.ut.ee

Miks tulla õppima Kõrgemasse Sõjakooli?

Tekst: Kõrgem Sõjakool

Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste Kõrgem Sõjakool on parim valik noorele, kes soovib saada head juhtimisalast kõrgharidust. Reastasime seitse head põhjust, miks peaks astuma sõjakooli.

Igale õppurile on tagatud palk

Kõikidele Kõrgemas Sõjakoolis õppivatele kadettidele on tagatud kuus vähemalt 600-eurone palk. Seega ei pea kadett kooli kõrvalt tööl käima, sest talle tagatud tasu võimaldab keskenduda vaid õppimisele.

Oma tuba Tartu kesklinnas

Meie kooli kadetid saavad tasuta elada kaasaegses ühiselamus, mis asub õppeklassidega samas majas. Olemas on spordisaalid, saun ja võimalus mitmeti vaba aega veeta. Kadettide õppetöövälise aja eest hoolitseb Kadetikogu, kelle ruumides saab tegeleda erinevate sportmängudega (piljard, laujalgpall) ja ajugümnaastikaga (viktoriinid, ettekanded sõjalistel teemadel).

Palju erialasid

Kõrgemas Sõjakoolis saab õppida sõjaväelist juhtimist maa-, õhu- või mereväe suunal, mis omakorda jagunevad rohkem kui kümneks erialaks. Maaväes saab õppida kuuel erialal, nendeks on jalaväe-, pioneeri-, suurtüki-, õhutõrje-, logistika- ja sideeriala. Õhuväes on võimalus spetsialiseeruda lennuvälja-, õhuoperatsioonide- või õhuseireohvitseri erialale. Mereväes saab õppida mereväetaktika ja mereväetehnika erialal.

Parim juhtimisalane kõrgharidus

Kõrgema Sõjakooli väljaõpe on mitmekesine. Siin koolis õppides ei piirdu õpingud loengute ja seminaridega, vaid õpitu proovitakse läbi ka praktikas omal nahal. Sõjakoolis õppimine sobib inimesele, kes lisaks teoreetiliste teadmiste omandamisele

Kõrgemas Sõjakoolis saab õppida nii maa, õhukui ka mereväe õppesuunal. Foto Mathis Bogens

soovib ennast proovile panna näiteks välitingimustes üksust juhtides või kaaskadettidega maastikul lahinguid harjutades.

Hea füüsiline vorm

Meie koolis õppivatele tulevastele ohvitseridele on tagatud sportimis- ja treenimisvõimalused. Füüsilist vormi saab kadett proovile panna erinevatel sõjakooli ja kaitseväe üksuste vahelistel võistlustel jalgpallis, orienteerumisel või laskevõistlustel.

Sõjakoolis tekib sõpruskond kogu eluks

Nii koolitundides kui ka väljaspool õppimisaega on sõjakoolis oluline meeskonnatöö – kursusekaaslastest saavad sinu parimad sõbrad, inimesed, keda usaldada ning kellega võid läbi minna nii tulest kui ka veest.

Igale lõpetajale on tagatud töökoht

Kõiki meie kooli lõpetajaid ootab kindel töökoht ohvitserina Eesti kaitseväes, kus on kindlustatud palk vähemalt 1300 eurot kuus. Kohustuslik teenistusaeg pärast sõjakooli lõppu on kolm aastat.

Lisainfo: www.sojakool.ee

Eesti Lennuakadeemia
Estonian Aviation Academy

Otsime Eesti lennunduse tulevikutegijaid!

Lahtiste uste päev **18. märts 2015.**

Tule tudengivarjuks Sulle sobival ajal, registreerumine kodulehel

www.lennuakadeemia.ee.

Pardale astumiseks esita sisseastumisavaldus 22. juuni kuni 5. juuli 2015.

Just sina võid olla tuleviku- tegija Eesti lennunduses!

Tekst: Eesti Lennuakadeemia

Eesti Lennuakadeemia on rakenduskõrgkool, kus nelja õppeaasta jooksul koolitatakse mitmeid lennundusvaldkonna spetsialiste:

lennujuhte.

piloote.

lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide spetsialiste.

lennundusettevõtte spetsialiste.

õhusõiduki hooldajaid.

Lennuakadeemia õpingute ABC

- Lisaks lennuakadeemiale saad kogeda tudengielu Eesti Maaülikoolis ja Tartu Ülikoolis, kuna nendes koolides õpetatakse õppekava alusaineid.
- Õpingute ajal saad põhjaliku ülevaate tööandjatest.
- Õppetöösse kaasatakse palju praktikuid, kes ise õpetataval erialal igapäevaselt töötavad.
- Tihti leitakse praktika ajal või lõputööd tehes tulevane töökoht.
- Kooli lõpetajana on sul kutseoskused, mis võimaldavad kohe tööturule siseneda.
- Lõpetajate tööhõive on väga kõrge – 2013. a lõpetajatest 81% töötab (neist 73% lennunduses) ja 13% õpib edasi.

Mis sind lennuakadeemias ees ootab?

Haridus, kus teoorias õpitu saad kohe järele proovida ka praktiliselt. Igal erialal toimub praktika lennundusettevõttes või muus erialaorganisatsioonis. Praktika moodustab vähemalt 15% õppekava mahust.

Võimalus minna vahetusüliõpilaseks. Lennuakadeemial on partnerlussuhted 18 kõrgkooliga Euroopas. Eramus+ programmiga saad minna

praktikale või õppima näiteks Prantsusmaale, Türgi või Hollandisse.

Head sportimisvõimalused. Lennuakadeemia õpilasena saad tasuta kasutada kooli õppehoones asuvat jõusaali, lisaks toimuvad korv- ja jalgpalli treeningud, võistlused, suusareisid ja palju muud.

Aktiivne üliõpilaselu väljaspool akadeemiat. Sul on võimalus osaleda üliõpilasesinduse töös ja korraldada erinevaid üritusi, näiteks tutvumis- ja filmiõhtud, spordi- või doonoripäevad. Lisaks saad olla osaline Eesti suurima lennunduse vabaõhuürituse ehk Eesti Lennupäevade korralduses.

Miks valida õppimiseks just lennuakadeemia?

Küsimusele vastab vilistlane Hellika Landsmann. „Mulle meeldib lennuakadeemia juba seetõttu, et tegu on väikese kooliga – kõik tunnevad kõiki, õppejõud ning töötajad on omad ning kui on abi vaja, siis seda alati saab. Siin kuulud lennunduse kogukonda, kus inimesi ühendavad ühesugused hvidid ja soov lennunduse tulevikku kujundada. Akadeemia pakub tohutult variante juba õpingute ajal end näidata ja silma paista, et pärast kooli lõppu oleks paremad võimalused erialast tööd leida.“

Oma osavust saavad tudengid proovida ka lennusimulaatoril. Foto: Karl Lepp.

**Astu pardale juba 18. märtsil 2015
toimuval lahtiste uste päeval!**

www.facebook.com/lennuakadeemia

www.instagram.com/lennuakadeemia

Tõmba proffide abiga oma ettevõtte käima!

Tekst: Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor

Õppides Eesti Ettevõtluskõrgkooli Mainor (EEK) uuel *Start-up* ettevõtluse erialal, saad esimese aastaga vinge äriidee ja meeskonna, teise aastaga töötava ettevõtte omanikuks ning kolmandaga kõrghariduse.

Kõrgkool, see on elukool, praktiline haridus ja haritus. Kooliaja jooksul on Sul ettevõtte loomisel abiks edukad ettevõtjad, tuntud *Start-up* ide tegijad ja mentorid. Lisaks saad veel õpingute lõpus ettevõtluse kõrghariduse diplomi.

Eesti Ettevõtluskõrgkoolis Mainor omandad nii teoreetilised teadmised kui ka praktilised oskused:

- ettevõtte käivitamiseks, igapäevaseks juhtimiseks ja arendamiseks,
- toodete ja teenuste turustamiseks Eestis ja välismaal,
- töötava ettevõtte laiendamiseks.

“Any time is a good time to start a company!”

Start-up ettevõtlus kui väärt elukool

„Usun, et selline praktiline õppekava on just õige lähenemine, et aidata alustavatel ettevõtjatel kohe alguses keskenduda olulistele asjadele ja vältida ohtlikke vigu,“ iseloomustab EEKi sügisel avatavat *Start-up* ettevõtluse õppekava innovatiivsed rattaparklaid loonud idufirma Bikeep OÜ rajaja ja müügijuht Mikk Moses.

Tema sõnul on *Start-up* ettevõtlust vaja selleks, et tekiksid uued ambitsioonikad tooted ja teenused, mis muudavad maailma paremaks. Näiteks Bikeep sai alguse nelja mehe lihtsast soovist hakata tegelema ettevõtlusega. Bikeep ise on pakkunud ettevõtte rajajatele palju väärtuslikke kogemusi ja õppetunde elust enesest, kuid loomulikult ka uusi ja vahetuid tutvusi, tõdeb Moses.

Õpingute jooksul on ul võimalik osa võtta loengutest ja seminaridest, arutleda tuntud edukate ettevõtjatega, küsida pidevalt mentoritelt tagasidest ning käivitada ettevõtte. Lisaks kuuluvad siia veel lähedad meeskonnakaaslased ning ülihead äriideed!

Kuidas on võimalik saada kõrghariduse diplom? Omandatud oskuste ja vajalike teadmiste tõestamiseks:

- ✓ sooritad eksamid ja arvestused,
- ✓ arendad meeskonnaga oma ettevõtte,
- ✓ kolmanda aasta kevadeks kirjutad ettevõtte näite põhjal lõputöö.

Eesti Ettevõtluskõrgkoolis Mainor on küll õppimine tasuline, kuid Mainori Kõrgharidusfondist saad taotleda õpingute finantseerimist. Nominaalse õppeaja (3 aastat) jooksul tasud Mainori Kõrgharidusfondi abiga vaid 20 eurot kuus ning pärast õpinguid tuleb kuue aasta jooksul tasuda 140 eurot kuus. Mainori Kõrgharidusfondi kasutamine ei ole takistuseks riikliku õppelaenu võtmisel.

Vaata lisa www.eek.ee

Kolm soovitust, kuidas valida eriala, mis teeb õnnelikuks

Tekst: Tallinna Ülikool

Kõige sagedamini valitakse õpitav eriala lähtuvalt oma huvidest. See on väga hea lähtekoht. Aga kas oled mõelnud ka sellele, millistel ametikohtadel saaksid kõrgkoolis õpitud teadmisi hiljem edukalt ära kasutada? Kui ei, anname sulle kolm soovitust.

Esiteks

Tutvu õppekavaga – õppekava on just see dokument, kus on kirjas eriala sisu, õpiväljundid ehk omandatavad teadmised ja oskused ning nimekiri õppeainetest, mis õpingute jooksul tuleks läbida.

Ära langeta otsust ainult pakutava lühikirjeldusele tuginedes, võimalusel räägi mõne selle eriala tudengiga. Vali see eriala, mille kohta oled võimalikult palju teada saanud.

Teiseks

Vali eriala, mis pakub sulle huvi ja on kooskõlas sinu oskuste ja kogemustega, iseloomu ja väärtustega.

Mõtle ka, kas kujutad ennast sellel erialal töötamas? See ei pruugi esmapilgul olla kõige tähtsam küsimus, sest ülikoolis õppimine ja inimesed, kellega koos õpid, avardavad seda teadmist oluliselt.

Kolmandaks

Tee oma otsus ise. Küsi vajadusel nõu pereliikmetelt, õpetajatelt, ülikoolis õppivatelt tuttavatelt, ülikoolide karjäärinõustajatelt. Aga lõplik otsus langeta siiski iseseisvalt. Vahel võib ka „kõhutunne“ sind õigele teele juhtida.

Kui sa valid just Tallinna Ülikooli, siis tea, et selle ülikooli siht on olla targa eluviisi kujundaja Eestis. Uue arengukava põhjal kujundatakse välja viis erialade ülesteaduspõhist fookusvaldkonda.

Nendeks on haridusuuendus, digi- ja meedia-kultuur, kultuurilised kompetentsid, terve ja jätkusuutlik eluviis ning ühiskond ja avatud valitsemine.

Need pole klassikalised teadusvaldkonnad nagu näiteks humanitaar-, sotsiaal- või loodusteadused. Nad on pigem probleemvaldkonnad, mis on suunatud ühiskonnale ja inimese toimetulekule – nii on oelnud Tallinna Ülikooli rektor Tiit Land.

Uued suunad võimaldavad Tallinna Ülikoolil ja ka sinul käia kaasas kiirete muutustega maailmas – enam ei piisa selleks traditsioonilisest tarkusest.

Kui sul tekib küsimusi sisseastumise kohta, võta meiega ühendust:

Telefon: 6409135

E-post: vastuvott@tlu.ee

Veebileht: www.tlu.ee

Vastuvõtt Tallinna Ülikooli algab 26. juunil.

Uuri lisa: tlu.ee/sisseastumine

VETTHÜLGAVA LAHENDUSED*

*Vett
tea

AD

*

pidavad
admised!

Tudengivarjunädal
16.- 20. märts 2015

Lahtiste uste päev
18. märtsil 2015

Sisseastumine
25. juuni -
07. juuli 2015

Kõrgetasemeline ja maalähedane
Eesti Maaülikool

Maaülikool teeb rahvusvahelisel tasemel õppe-, teadus- ja arendustööd kõigis maaelu ja metsamajanduse ning inimese eluks vajalike ressursside säästliku kasutamise ja elukeskkonna säilitamisega seotud interdistsiplinaarsetes valdkondades.

www.emu.ee

Eesti Maaülikool

Estonian University of Life Sciences

Kõrgetasemeline ja maalähedane ülikool

Eesti Maaülikoolis õppimine ei ole puhtalt teoreetilise põhja ladumine, vaid siin õpid ka loodusressurssidega ümber käima ning tutvud taimeliikide ja nende kasvukohtade, lindude ja loomadega. Samuti erinevate seadmete, süsteemide ja programmidega. Märkimisväärne on, et kooli õppe- ja teadusvaldkonnad ei kattu teiste ülikoolidega.

Bakalaureuseõppes on maaülikoolis võimalik õppida näiteks aiandust, keskkonnaplaneerimist ja maastikukujundust, aga ka vee ja maismaa ökosüsteemide rakendusbioloogiat ning maamajanduslikku ettevõtlust ja finantsjuhtimist.

Rakenduskõrgharidusõppes on võimalik omandada tehnootoonika ja puidutöötlamise tehnoloogia erialad. Bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel saab studeerida veterinaarmeditsiini, veemajandust ja maaehitust.

Eesti Maaülikooli kursused on väiksed ning see võimaldab kõikidel õppuritel õppejõududega vahetult suhelda. Maaülikooli veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituudi õppekorralduse vanemspetsialist Piret Aus iseloomustab maaülikooli väga inimesekeskse kõrgkoolina. „Siin suhtlevad nii õppejõud, üliõpilased kui ka kõik muud töötajad omavahel avatult ja sõbralikult. Kõiki muresid kuulatakse ja püütakse aidata ning toetada,“ selgitab Aus.

Eesti Maaülikooli tudengitel on võimalus osaleda aktiivselt mitmete erialaseltside ja spordiklubi tegemistes või liituda hoopis mõne koori või tantsuansambliga. Põnevat tegevust jagub kõigile!

Maaülikool teeb rahvusvahelisel tasemel õppe-, teadus- ja arendustööd kõigis maaelu ja metsamajanduse ning inimese eluks vajalike ressursside säästliku kasutamise ja elukeskkonna säilitamisega seotud valdkondades.

Tekst: Marge Kohtla

Eesti Maaülikooli kommunikatsioonispetsialist

Maaülikool on viimastel aastatel läbinud pika ja põhjaliku uuenduskuuri - põllumajanduserialade kõrvale on loodud hulk uusi õppekavu. Ikka selle nimel, et maaülikooli lõpetajad oleksid tööturul hinnatud tegijad, aga ka head peremehed oma kodumaal, kelle kätte võib usaldada maad, metsad, õhu ja vee. „Ülikooli põhieesmärk on tagada, et siit diplomiga lahkuvad noored omaksid erialaseid teadmisi ja oskusi, et oma valdkonnas edukad olla,“ ütleb Eesti Maaülikooli rektor Mait Klaassen. „Ehkki meil õpetatavad erialad on erinevad, on kokkupuutepunkte kõikjal. Usun, et keegi ei lõpeta maaülikooli teadmisteta Eesti keskkonnast või majandusest, rääkimata süvateadmistest oma õpitud erialal.“

Vaata järgi www.emu.ee

Maaülikoolis on head võimalused erialaste huvidega tegelemiseks ka pärast õppetööd. Pildil on Maaülikooli Tehnikaüliõpilaste Seltsi koosseisu kuuluvas Robotiklubis tudengite poolt ehitatud joonejälgimisrobot.

Rakenduskõrgharidus annab töömaailmaks vajalikud oskused

Tekst: Jaanika Niinepuu.

Tartu Tervishoiu Kõrgkooli kommunikatsioonijuht

Tartu Tervishoiu Kõrgkooli õe õppekava tudengi Liina Lankei sõnul on rakenduskõrghariduse suurimaks eeliseks praktikad ja seal kogetu. „Kavalalt praktikakohti valides on võimalus saada näiteks ülevaade kõikidest Eesti haiglatest ja nii mõneski praktikabaasis pakutakse tublimatele praktikantidele ka tööd.“ lisab ta.

SA Eesti Rakenduskõrgkoolid juhataja Jana Prauni selgitusel on rakenduskõrghariduse peamiseks tunnuseks õpiväljundite vastavus tööturu ootustele ja õppeprotsessi tihedam sidustamine tööeluga. Ka Tallinna Tehnikakõrgkooli kommunikatsiooni- ja turundusosakonna juhataja Marek Simulman viitab, et tööandjad hindavad Tallinna Tehnikakõrgkoolis antavat praktilist haridust kõrgelt ning suur osa üliõpilastest saab tööpakkumise juba praktika ajal. Nii leidis endale sobiva erialase töö ka Maru Ehituse projekteerimise projektijuht Margus Klementsov: „Olen töötanud siin kolm aastat ja tööle sain Tehnikakõrgkooli praktika kaudu. Viimase kursuse ajal töötasin ma juba siin. Ma ei tea ühtegi kursusekaaslast, kes ei oleks erialast tööd leidnud.“

Õppepraktika maht on rakenduskõrgkoolides nii Eestis kui ka teistes Euroopa riikides vähemalt 15%, osadel erialadel aga lausa 40% õppekava mahust. Ka rakenduskõrgkoolides kohapeal viiakse läbi palju praktikume, mistõttu on õppehoonetes loodud vägagi kaasaegsed tingimused. Näiteks Tallinna Tehnikakõrgkoolil on moodsad õpelaborid ja töötoad ning suurt rõhku pannakse põhjalikele praktikatele nii Eestis kui ka välismaal. Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis on praktikumide läbiviimiseks tingimused kohati palju paremal mõnes Eesti haiglas. Näiteks on olemas põhjalikult sisustatud laborid ja massaažiklass, röntgeni- ja ultraheli jt diagnostilised aparaadid ja simulatsioonikeskus, kus patsientideks on programmeeritavad interaktiivsed inimsuuruses nukud.

Jana Prauni sõnul on märkimisväärne, et akadeemilise ja rakenduskõrghariduse vahekorid on juba praegu mitmes riigis (nt Belgia, Holland) pöördunud viimase kasuks – rakenduskõrghariduses õpib kuni 2/3 üliõpilastest. Eestis siirdub erinevate õppekavade lõikes sama aasta rakenduskõrgkooli lõpetanute tööle vähemalt 80%. Ülejäänud jätkavad tavaliselt õpinguid magistriõppes nii ülikoolides kui ka rakenduskõrgkoolides ning hilisemalt doktorantuuriski.

Kui sind tulevikus huvitab töö kindlas valdkonnas tunnustatud spetsialistina, siis tasub Jana Prauni soovitusel valida rakenduskõrgkool, sest:

- saad õpingute ajal põhjaliku ülevaate tööandjatest.
- praktikutest õppejõudude (sageli vilistlased, ettevõtjad) kaudu tutvud tulevase töö nüanssidega.
- praktika ajal või lõputööd tehes leiad suure tõenäosusega tulevase töö, sinu oskused, mis vastavad tööturu nõuetele, on sedavõrd head ja praktikas järele proovitud, et oled kohe valmis tööle asuma.
- rakenduskõrgkooli diplom annab õiguse kandidaadi magistriõppesse nii akadeemilisse ülikooli kui ka osadesse rakenduskõrgkoolidesse nii Eestis kui välismaal.

Loe rakenduskõrgkoolide kohta www.rkrn.ee

Fotol Liina Lankei, autor Jaanika Niinepuu.

Välismaale? Alustame algusest...

Tekst: Janika Tamsalu,

SA Innove karjääriinfo peaspetsialist

Kui olen küsinud väljaspool Eestit õppimas käinud noortelt, miks nad sinna läksid, on vastus enamasti üks: see on huvitav ja põnev. Olen täheldanud, et nende noorte pilgud on säravamad, nende hoiakud väljendavad teatud sihikindlust, millest siinolijatel aimugi pole. Ja neil on selleks põhjust — nad on tõepoolest enesekindlamad!

Välismaale õppima minemiseks ei pea kuuluma mingisse eksklusiivsesse klubisse. Selleks ei pea olema pururikas ega üliinimese võimekusega. Kõige olulisem on, et oleks soov minna ja natuke ettevõtlikust.

Uude keskkonda elama asumine on väga suur muutus. Seetõttu tasub ootamatute olukordade vältimiseks, ebaseadmisest ja pettumustest hoidumiseks end põhjalikult ette valmistada. Mõttele hoolega läbi, milliseid kogemusi otsid, millisena näed selle kogemuse mõju oma edasisele elule ja püüdlustele, millised on sihid, millele välismaal omandatu-kogetu võiks lisaväärtust tuua?

Millal on minekuks õige aeg?

Enne minemist peaksid endalt kõigepealt küsima – kas olen valmis viibima eemal oma sõpradest, vanematest? Kas olen valmis üksinda võõras riigis elama? Võõrsile minnes pead arvestama sellega, et sul puudub tugivõrgustik – perekond, sõbrad, õpetajad või muud abilised-juhendajad. Pead oma probleemide lahendamiseks leidma ise võimalused ja vahendid. Paljud ettetulevad situatsioonid on uued ning ei saa lähtuda vanadest mallidest. Samas saad võimaluse tegutseda vabana teiste ootustest.

Mõttele hoolega läbi, milliseid kogemusi välismaalt otsid, millisena näed selle kogemuse mõju oma edasisele elule ja püüdlustele ning kuidas võiks väliskogemus su ellu lisaväärtust tuua. Enda proovilepanek kasvatab eneseusaldust, arendab loovust ja ettevõtlikkust.

Tarkust saad välismaal ammutada mitut moodi ja igal pool, sest õppimise võimalused on lõp-

matud! Näiteks välismaale kooli õppima minnes saad uusi teadmisi, kogemusi ja oskusi suheldes igapäevaselt uues kultuurikeskkonnas elavate inimestega – seega ei olegi õppimisel otsa ega äärt. Välismaale suundumisega seotud ettevalmistustega alusta aegsasti- juba aasta-poolteist enne seda, kui plaanid minna.

Erinevatest välismaale minemise võimalustest, vajalikest ettevalmistustest, kultuurierinevustest, rahastamisvõimalustest jms on võimalik täpsemalt lugeda Rajaleidja Euroopasse osast www.rajaleidja.ee/euroopasse. Samuti saad seal leiduvate töölehtede abil mõõta enda valmisolekut välismaale õppima või tööle minekuks, vaadata endasse ning analüüsida õpirändamisest saadud väärtuslikku kogemust koju tagasi naastes.

Kasulikud allikad

Archimedes – rahvusvaheline koostöö, välismaal õppimine: www.archimedes.ee

Dream Foundation – kandideeri välismaale ülikooli: www.dreamfoundation.eu

EURES – tööpakkumised Euroopas: eures.europa.eu, www.eures.ee

Eurodesk – Euroopa noorte infovõrgustik: www.eurodesk.ee

Euroopa Noored – noortevahetus, noortealgatus, noorteseminar, vabatahtlik teenistus – euroopa.noored.ee

Euroopa Komisjoni Esindus Eestis – Euroopa Liitu puudutav info: www.euroopaliiit.ee

Europass – Europassi keskuse 5 dokumenti aitaavad töö otsimisel ning õppima kandideerimisel üle Euroopa: www.europassikeskus.ee

YFU Eesti – vahetusõpilaseks välismaale kesk-kooli: www.yfu.ee

Haigekassa – www.haigekassa.ee

Haridus- ja Teadusministeerium – www.hm.ee

Välisministeerium – www.vm.ee

Isikut tõendavad dokumendid reisimiseks korda!

Politsei- ja Piirivalveamet

Pärast põhikooli või gümnaasiumi lõpetamist soovivad paljud noored minna välismaale õppima, töötama või lihtsalt reisima. Välisriiki reisimiseks ja seal viibimiseks on oluline, et isikut tõendavad dokumendid oleksid korras.

Tekst: Kaili Käärid, Politsei- ja Piirivalveamet

saab samal veebiaadressil broneerida ka teeniduse külastamiseks sobiva aja.

Enne välisriiki reisimist tuleb kindlasti üle kontrollida ID-kaardi või passi kehtivusaeg. Dokument peab kehtima kogu plaanitava reisi ja Eestist eemal viibitava aja jooksul. Meeles tasub pidada, et väljaspool Euroopat reisides nõuavad mitmed riigid, et pass kehtiks pärast reisi lõppemist veel vähemalt kuus kuud. Kas ja kui palju täpsemalt, tasub enne välismaale suundumist üle küsida sihtkohariigi saatkonnast.

Kui isikut tõendav dokument on aegunud, siis ei saa seda enam isiku tuvastamiseks kasutada ning tuleb taotleda uut dokumenti. Seda saab aegsasti teha enne kehtivusaja lõppu.

ID-kaarti ja passi saab taotleda Politsei- ja Piirivalveameti teenindustes üle Eesti. Teeninduste asukohad leiab aadressilt www.politsei.ee. Dokumendi mugavamaks ja kiiremaks taotlemiseks

Mida teha, kui välisriigis olles dokument kaob või varastatakse?

Kui välisriigis viibides pass või ID-kaart kaob või varastatakse, tuleb koju tagasi saamiseks pöörduda Eesti välisesindusse ning taotleda tagasipöördumistunnistus.

Tagasipöördumistunnistus on mõeldud Eestisse tagasi tulekuks ning sellega ei saa jätkata pooleliolevat reisi või elada asukohariigis.

Kui dokument on kaduma läinud kuriteo tõttu, näiteks varastatud või röövitud, siis on soovitatav registreerida juhtum kohalikus politseis ning küsida ka tõend politseisse pöördumise kohta.

Kui viibite riigis, kus ei ole Eesti saatkonda, konsulaati ega aukonsulaati, tuleb pöörduda vajamineva abi saamiseks lähimasse Euroopa Liidu liikmesriigi esindusse.

Lisainfot isikut tõendavate dokumentide ja nende taotlemise kohta saab Politsei- ja Piirivalveameti infotelefonilt 612 3000 (esmaspäevast pühapäevani kell 8.00 – 19.00), e-posti aadressilt teenindus@politsei.ee või aadressilt www.politsei.ee.

Reisi- ja konsulaarinfot saab Välisministeeriumi infotelefonilt 637 7440 (24 h) või 5301 9999 (24 h), e-posti aadressilt konsul@vm.ee või aadressilt www.vm.ee.

Eesti on tänapäeva inimese jaoks väike!

Meil kõigil on unistused, mõnel on suuremad ja teisel väiksemad. Mina olen tahtnud väikesest peale maailma näha. Praeguseks olen 25-aastane, reisinud üsna palju ja elanud aasta Austraaliaski. Nüüd olen juba neljandat aastat Taanis ja õpin ZIBAT-i (*Zealand Institute of Business and Technology*) Roskilde Ärikolledžis arvutiteadusi.

Olen alati arvanud, et Eesti on tänapäeva inimese jaoks liiga väike. Selleks, et maailmatasemel läbi lüüa peame esmalt maailma nägema. Enne Taanit õppisin Eestis majandust ning seejärel läksin Austraaliasse õnne otsima. See oli minu esimene tõeline elukogemus, mis aitas mul mõista, mida ja kus tahan õppida. Kandideerida ülikooli, olles ise teisel pool maakera, ei ole lihtne, kuid Dream Foundationi abiga sain kõigega hakkama: mul tuli täita vastuvõtutingimused, osaleda intervjuudel, koostada vajalikud dokumendid ja sooritada inglise keele test. Nii ma jõudsingi Taani väikelinna Roskildesse.

Taani õppesüsteemis on suur osakaal praktilisel tööel, mis on andnud mulle teadmised ja oskused, mida suudan kasutada ka reaalses elus. Alguses võib olla raske inglise keeles õpetatavast aru saada, kuid igapäevaselt võõrkeeles suheldes arened meeletu kiirusega. Välisriigis õppimise juures on suurim pluss erinevate rahvustega kokku puutumine – lisaks teiste kultuuride tundmaõppimisele on kasulik omada vähemalt ühte sõpra igas maailmanurgas... Kõigele lisaks muudab välismaal õppimine meid tolerantsemaks.

Kodus sõltume oma vanematest ning elu on kergem, kui sõprade ja pere tugi on alati käepärast. Mujale õppima minek on suur proovikivi kõigile, sest üksinda tuleb alustada nullist: leida elukoht, töö, sõbrad ning iga päev ise hakkama saada. Arvan, et selline mugavustsoonist väljaastumine on vajalik igale noorele - kodust tuleb korraks kaugemale minna ja maailmas ringi vaadata. Sihtkohariik ei pea just Taani olema, kuigi enda

Tekst ja foto: Sven Helistvee

kogemusest võin öelda, et see on väga hea valik. Taanis on tudengitel palju võimalusi – kui olla ise aktiivne, on siinne elu vägagi nauditav. Mina olen leidnud toreda ülikooli, ilusa kodu, tasuva töö ning saan ise väga hästi hakkama.

Õpinguaastad Taanis on olnud parim aeg minu elus. See kogemus on mind muutnud paremaks, kuid olen kindel, et see on alles algus. Tänapäeva maailm annab meile palju võimalusi enda arendamiseks, õppige ja avastage enda jaoks see, mida armastate, sest maailm on teile avatud!

“Follow your dreams and make them happen!”

Lisainfo:

Dream Foundation

www.dreamfoundation.eu

estonia@dreamfoundation.eu

Õppima Ameerikasse? Suurepärase mõte!

Igal aastal õpib USA ülikoolides sadu eestlasti. Ka sina võid olla üks nendest! Julge unistada ja mõelda suurelt!

„Minu peamine põhjus USAsse tulekul oli, et ülikoolid võimaldavad paralleelselt hariduse omandamisele ka väga kõrgel tasemel spordi tegemist. Siin omab koolisport teistsugust tähtsust, kui kuskil mujal maailmas ning mitmetest ülikoolisportlastest saavad hiljem professionaalsed sportlased.“ (Joonas, Alma Kolledž, 2015).

„USAs – eriti MITs – avaneb tudengile väga palju erinevaid võimalusi – suurimaks katsumiseks ongi see, mis tegemata jätta. Poleks ma MITsse kandideerinud, poleks ma ilmselt kunagi Nobeli preemia laureaadi keemilooengus istunud.“ (Kristijan Eerik, MIT 2014).

USA kõrgharidussüsteemi peamised märksõnad on paindlikkus ja suur akadeemiline vabadus. Rõhk on iseseisval töö, aktiivsel osalemisel ning julgel pealehakkamisel.

USA ülikoolides kestab bakalaureuseõpe neli aastat ning rõhk on *liberal arts* süsteemil. *Liberal Arts College*’i või sarnase suunitlusega ülikoolide tudengid võtavad esimestel aastatel üldisi aineid humanitaar-, sotsiaal- ja täppisteaduste valdkonnast ning otsustavad alles teise õppeaasta lõpus, millisele erialale nad spetsialiseeruda soovivad.

USA ülikoolid pakuvad rahvusvahelistele tudengitele märkimisväärset finantsabi! Stipendiumid võivad ulatuda mõnest tuhandest dollarist täisstipendiumideni õppemaksu ja elamiskulude katmiseks. Oma bakalaureuseõpinguid on võimalik rahastada ka spordistipendiumi abil.

USAsse õppimameinekuks tuleks tegutsema hakata aasta-poolteist enne õpingute alustamist. Seda eriti juhul, kui soovid astuda väga nimekasse ülikooli või vajad suurt rahalist abi. Kuid bakalaureusetasemel õpinguid võib alustada ka *Community College*’s (2-aastase õppeajaga kolledž), kuhu sisseastumine on oluliselt lihtsam ja õppemaksud

Tekst: Eha Teder.

Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskuse juhataja

märkimisväärselt madalamad. Üleminek kolmandale kursusele ülikooli on väga kergesti teostatav.

Üheks kandideerimisnõudeks on rahvusvaheliste testide tegemine. Ehk oled sa juba kuulnud inglise keele testist TOEFL? Tegemist on internetipõhise testiga, kus on nii kuulamis-, lugemis-, kirjutamis- kui ka rääkimisülesanded. TOEFL testiga saab asendada ka inglise keele riigieksamit ja ta on tunnustatud kõigis maailma riikides, mitte ainult USAs. Seega – üks test avab sulle tõesti ukse maailma! SAT (*Scholastic Aptitude Test*) ja ACT (*American College Testing*) on akadeemilise taseme testid bakalaureuseõppesse astujatele. On olemas ka SAT ainetestid bioloogias, ajaloos, füüsikas, matemaatikas jne.

Oluline on, et alustaksid ka testideks ettevalmistumist varakult. Nii Tallinnas kui Tartus pakuvad teabekeskused huvilistele erinevaid ettevalmistusvõimalusi õpikute laenutusest kuni põhjalike kursusteni.

Kui sa unistad USAs õppimisest, siis tegutse julgelt! Välismaale õppimameinek ei ole nii keeruline, kui esialgu tundub. Ära pelga kandideerimast ja oma unistusi ellu viimast!

Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskus

Tallinna Tehnikaülikool

Ehitajate tee 5, UO 3-208

Tel 6203543; 6203546

educationUSA@ttu.ee, <http://www.eac.ttu.ee>

FB: Education USA Tallinn

Tartu Ülikooli Raamatukogu

W. Struve 1-355

Tartu 50091

Tel 737 5714

educationUSA@ut.ee

<http://www.ut.ee/ameerika>

Välismaale õppima! Miks? Kuidas?

Välismaale õppima minek tekitab ühtaegu põnevust ja hirmu – tahaks ju minna, aga kuidas see tegelikult välja näeb? Oma kooliajast Suurbritannias räägivad Birminghamis spordi korraldust õppinud Susan ning Londonis meediat ja kultuuri tuderinud Anastasia.

Susan, miks otsustasid ülikoolihariduse just Suurbritannias saada? Otsustasin Inglismaa kasuks asukoha, hea erialase haridustaseme ning Euroopa Liidu poolt pakutavate võimaluste pärast.

Anastasia, kuidas on Londonis tudengina elada? London on linn, mis kunagi ei maga. Loovale inimesele on see tohutult inspireeriv. Elu on küll kallis ja ära elamiseks tuleb palju töötada, aga see on seda väärt! Linn on väga suur ja kõik kohad üksteisest kaugel, metroos ja bussis veetsin palju aega.

Susan, kas õppelaenu võtmine ei tundunud liiga suure kohustusena? Alguses tundsin pisut hirmu ikka, jutt ju suurest summast. Aga, kui mulle selle täpsemaid tingimusi tutvustati, siis otsustasin võtta selle riski. Siiani ei ole kahetsenud!

Milleks pead välismaal õppides valmis olema? S: Kõige hirmutavam oli sõpradest ja perest eemalolek, aga õnneks saab Skypega terve maailmaga ühenduses olla. Alati leidub ka häid lennupiletite pakkumisi.

A: Ole valmis, et keegi ei tee midagi sinu eest ära. Oluline on kohe inimestega suhtlema hakata - nii

Tekst: Eva Viidemann, Bellnor

leiab kõige kiiremini ühise keele ja murekohtadele lahenduse.

Üliõpilasperiood on parim aeg sinu elus, mis valmistab sind ette töömaailmaks ja annab selleks piisavad teadmised, oskused ja kogemused.

Microsoft Baltikumi personalijuht Merje Laasi, kuidas sina, kui potentsiaalne tööandja, hindad välisriigi diplomit?

Tööandjana hindan välismaist diplomit väga, kuna noor julges vastu võtta keerulise väljakutse ning on sellega ka toime tulnud. Kindlasti pean oluliseks selle kogemuse kaudu saadud laia silmaringi, omandatud kompetentse ning pealehakkamist. Suur väärtus on välismaal õppinud noorte mitmekesine maailmavaade.

Suurbritannia kõrgharidus on omanäoline ja kvaliteetne. Sealt leiab laia erialade valiku ning juba õpingute ajal võimaluse saada erialast praktikat. Bellnor aitab õpilasi kogu protsessi juures, sh kandideerimine, elamise leidmine, avalduste täitmine ja lõpudokumentide tõlkimine. Oleme tegetsenud selles valdkonnas juba 15 aastat ning meie partnerülikoolide arv aинуüksi Suurbritannias on üle 30. Lisaks tegeleme Taani ja Hollandi kõrgkoolidega.

Kõrgharidus välismaal TASUTA KONSULTATSIOON

www.bellnor.ee

info@bellnor.ee

Bellnor

bellnorr

Aasta puhkust ja enese-teostust mujal maailmas võib anda tõuke õige suuna leidmiseks tulevikus

Tekst: Kettlin Jundas, Work & Travel projektijuht

Kui oled hetkel üks neist paljudest, kes seisab valiku ees, kuhu õppima minna või mida teha pärast gümnaasiumi ning absoluutselt ei tea, milline see õige valik on, siis siit leiad ühe võimaliku variandi.

Paljud noored on sunnitud tegema otsuse edasiste õpingute osas olukorras, kus otsustamine on raske või pea võimatu. Tauri Tallermäe on öelnud, et noor inimene on võimeline tegema "suurt pilti" hõlmavaid otsuseid umbes 24-aastaselt. Mõned pisut varem, mõned veel hiljem. Eesti koolisüsteemis on 18-aastasest gümnaasiumilõpetajad pandud palju varem sundseisu, kus nüüd ja kohe peab otsustama, mis suunas haridusteed jätkata.

Siinkohal on tark võtta moment, et mõelda ning mõtiskleda, mida oma eluga peale hakata. See on ju ütlemata oluline samm, mis vormib ülejäänud elu.

Samas ei pea mõttepaus olema kasutu mõtisklus toanurgas. „Tööta ja reisi“ rahvusvahelised programmid annavad võimaluse avastada maailma läbi seikluse. Programmide eesmärk on tutvustada erinevate riikide kultuure, reisida ning sama-

aegselt toetada oma reisi ka rahaliselt.

Programmid ise pakuvad sihtriigi usaldusväärset tugisüsteemi, garanteeritud töökohta ning nii mõnigi programm maksab lennupiletid, kohapealse eluolu ning tervisekindlustuse kulud (aga loomulikult mitte kõik).

Sina saad oma CV-sse suurepärase märke, positiivse laengu ning töökogemuse, mis arendab meeskonnatööks vajalikke isikuomadusi, organiseerimisvõimet ja lihvib tulevikus vajaminevaid juhiomadusi. Lisaks tõstab enesekindlust ning aitab selgust saada, mis suunas edasi liikuda.

**VEEDA OMA 2015 SUVI
AMEERIKAS RAHA TEENIDES!
KANDIDEERI JUBA TÄNA!**

CAMP AMERICA OTSIB OMA MEESKONDADESSE JULGEID NOORI, KES TÖÖTAKSID ERINEVATES LAAGRITES NOORTEGA. PROGRAMMITASU 699 EUR, MILLEGA SAAD EDASI-TAGASI LENNUPILETI, KINDLUSTUSE NING KINDLA TÖÖ KUNI KOLMEKS KUUKS. TÖÖ LOPPEDES SAAD REISIDA MÕÖDA USA.

LOE ROHKEM: WORKANDTRAVEL.EE/WORK-AND-TRAVEL-USA

Kuidas rahastada õpinguid?

Tekst: Edasiõppija

Kuigi kõrg- või kutsekoolis on võimalik tasuta õppida, ei saa otseselt öelda, et koolis käimine tasuta oleks. Sul läheb kooli tarbeks vaja vahendeid, näiteks arvuti või õpikud, sa pead sööma ja maksma eluaseme eest, kindlasti tahad tegeleda hobidega või käia trennis. Järgnevalt leiad ülevaate erinevatest rahastusvõimalustest.

Vajaduspõhine õppetootus kõrghariduses

Vajaduspõhine õppetootus on sinu majanduslikust olukorrast lähtuv rahaline toetus kõrghariduse omandamisega kaasnevate kulutuste katmiseks. Vajaduspõhise õppetootust saad taotleda, kui õpid täiskoormusel ning täidad õppekava nõudeid 75% ulatuses. Vajaduspõhise toetuse saamine ja summa sõltub sinu ja sinu perekonnaliikmete möödunud kalendriaasta keskmisest sissetulekust. Vajaduspõhise õppetootuse suurus on vastavalt pere sissetulekule 75, 135 või 220 eurot kuus. Toetust saad taotleda kuni 24-nda eluaastani. Taotlusi saab esitada kogu semestri vältel. 2015. aasta kevadsemestril lisandub uus toetusliik - vajaduspõhine eritoetus, mille suurus on 135 eurot kuus. Seda saad taotleda, kui sinu vajaduspõhise õppetootuse taotlus on riigiportaalis tagasi lükatud põhjusel, et varasem sissetulek ületas toetuse saamiseks kehtestatud piiri, kuid on märkimisväärselt vähenenud just viimasel ajal. Täpsemalt saad toetuse tingimuste ja taotlemise kohta lugeda www.hm.ee/et/oppetoetused.

Põhitoetus kutsehariduses

Põhitoetust saad taotleda, kui õpid kutsekoolis päevases õppes õppekaval, mis on riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskoht. Samuti ei tohi olla ületanud sinu õppekava nominaalkestust. Toetust saad taotleda viieks kuuks kaks korda õppeaastas. Esimese kursuse õpilased esimesel semestril toetusi küsida ei saa. Toetuse maksmise aluseks on õpilaste paremusjärjestus õppetulemuste põhjal. 2015. aastal on põhitoetuse suurus 60 eurot kuus. Põhitoetuse kohta leiad

rohkem infot www.hm.ee/et/kutseharidus-oppija-toetamine. Lisaks saad taotleda eritoetust, kui juhtub, et su majandusliku olukorra tõttu on õpingute jätkamine takistatud. Selle kohta saad infot otse koolist.

Sõidukulude hüvitamine kutsehariduses

Sõidukulude hüvitamist saad taotleda, kui õpid päevases õppevormis riikliku koolitustellimuse alusel moodustatud koolituskohtal ja su elukoht ei asu kooliga samas asulas. Ühiselamus või üürikorteris elavatele õpilastele kompenseeritakse kaks korda kuus kooli ja alalise elukoha vahel sõitmine. Lisaks kompenseeritakse riiklikeks pühadeks või koolivaheajal koju ja tagasi kooli sõitmise kulud. Kui sõidad iga päev kooli ja kodu vahet, siis kompenseeritakse sõidu maksumus arvestusega üks edasi-tagasi sõit päevas kuni 40 kilomeetri ulatuses. Sõidukulude hüvitamise kohta küsi lisainfot koolilt.

Õppelaen

Riigi tagatisega õppelaen on ainus laen, mille saamiseks ei pea olema igakuist sissetulekut. Madal 5% intressimäär ja pikk tagastamistähtaeg muudavad selle heaks õpingute rahastamise võimaluseks. Kuid siinjuures tuleb ikkagi meele pidada, et tegemist on laenuga ning see tuleb tagasi maksta!

Õppelaenu saad taotleda, kui õpid täiskoormusel kõrg- või kutsekoolis, sh välismaal ning sinu õpingute kestus õppekava järgi on vähemalt üheksa kuud. Samuti, kui omandad osakoormusega õppes kõrgharidust õpetajakoolituse õppekava järgi kõrgkoolis, sh erakõrgkoolis ja töötad vähemalt 18-tunnise nädalakoormusega õpetajana, kasvatajana või muul õppe- ja kasvatustööl.

Õppelaenu maksimaalne summa on 2014/2015 õppeaastal 1920 eurot ning seda saad võtta üks kord õppeaastas. Õppelaenu on õigus saada igal haridustasemel ja -astmel vaid ühe nominaalse

õppeaja ulatuses. Õppelaenu saamiseks peab olema kaks käendajat. Laenu tagatiseks võib olla ka kinnisvara. Intressi hakatakse arvutama kohe pärast laenu ülekandmist. Õpingute ajal tuleb maksta aastaintressi, mis võetakse automaatselt maha järgmisel aastal saadavast laenusummast.

Laenu tagasimaksmine algab hiljemalt aasta pärast kooli lõpetamist. Laenu tagasimaksmiseks on aega kaks korda nii palju, kui pikk on olnud õpekavajärgne õpiaeg, kuid mitte üle 20 aasta. Kui õpingud jäävad mingil põhjusel pooleli, tuleb laen tagasi maksta pooleteisekordse tegeliku õpiaja, kuid mitte vähem kui 6 kuu jooksul.

Õppelaenu tagasimaksmise tähtaja kulgemine peatub ja intressi tasumise kohustust ei teki laenusaja ajateenistuses viibimise ajaks, ühel vanemal lapse kolmeaastaseks saamiseni, arst-residendil residentuuri lõpetamiseni.

Infot õppelaenu kohta leiad pankade kodulehtedelt ja aadressilt www.hm.ee/et/tegevused/korgharidus/oppelaen.

Stipendiumid

Erinevaid stipendiume pakuvad nii riik, mitmesugused fondid, õppeasutused ja firmad. Näiteks on paljudel kõrgkoolidel stipendiume oma kooli konkreetse eriala üliõpilastele või antakse neid välja heade õpitulemuste eest. Mõni erafirma pakub oma tegevusvaldkonnas õppivatele õpilastele rahalist toetust. Mitmed fondid ja asutused annavad stipendiume välismaale õppima minemiseks. Enamikel stipendiumikonkurssidel on konkreetseid kandideerimistähtjaid. Ühtset süsteemi, kust oleks võimalik leida kogu info stipendiumide kohta, paraku ei ole. Pakutavaga kursis olemiseks tasub liituda oma kooli, eriala, fondide, haridusasutuste jms meililistidega ning otsida nad üles sotsiaalmeedias.

Tulumusstipendiumi eesmärk on toetada väga heade õpitulemustega õppekava täies mahus üliõpilasi. Toetussumma on 100 eurot kuus. Taotlema saad seda hakata kõrgkooli õppima asumisel teisest semestrist. Taotlus tuleb esitada koolile.

Erivajadusega üliõpilase stipendiumi eesmärk on toetada erivajadusega üliõpilasi kõrghariduse omandamisel. Stipendiumi suurus 60-510 eurot kuus sõltub puude liigist ja raskusastmest. Lisa-

info: primus.archimedes.ee/erivajadusega-oppija.

Asenduskodus või -peres hooldamisel viibinud üliõpilaste kõrghariduse omandamise stipendiumi suurus 160 eurot kuus. Lisainfo: www.archimedes.ee.

Riiklikud erialastipendiumid. Stipendiumid on mõeldud riiklikult prioriteetsetel erialadel õppijatele. Näiteks õpetajakoolituse ja IT, nutika spetsialiseerumise kasvuvaladega (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, tervisetehnoloogiad ja -teenused ning ressursside väärdamine) erialad. Toetuse suurus on 160 eurot kuus. Lisainfo: www.hm.ee/et/stipendiumid ja primus.archimedes.ee/erialastipendium.

Stipendiumid välismaal õppimiseks pakuvad võimalust õppida väliskõrgkoolis lühiajaliselt või omandada täismahus bakalaureuse, magistri- või doktorikraad. Sellised on näiteks Kristjan Jaagu stipendiumid, Noore õpetlase stipendium ning mitmed välisriikide stipendiumid. Lisainfot nende stipendiumite kohta leiad: archimedes.ee/stipendiumid. Lisaks uuri Eestis tegutsevate teiste riikide kultuurikeskuste ja institutsioonide kodulehti – ka sealt võid leida stipendiumikonkursse.

Kooli kõrvalt tööle

Selleks, et enda õpinguid rahastada, võib käia ka kooli kõrvalt tööl. Sa võid töö leida juba õpitaval erialal või lihtsalt näiteks töötada mõnes teeninduskohas, et saada igakuiselt väike rahasüst oma õpingute tarbeks. Paljud tööandjad eelistavad tööle võtta neid, kel on olemas juba reaalne töökogemus ning kooliajal töötamine on üks võimalus, et seda saada. Erialane töö aitab loengutes õpitut teistmoodi näha ning seda kinnistada. Samas ei saa ka alahinnata mitte-erialast tööd, kuna näiteks sealt saad suhtlemis- ja meeskonnatöö kogemuse, mida tulevikus ükskõik missugust tööd tehes vaja läheb. Kindlasti sõltub see sinust endast, kas tahad, suudad ja soovid kooli kõrvalt tööl käia.

Tööpakkumisi otsi www.cv.ee, www.cvkeskus.ee, www.tudengiveeb.ee või ej.ee.

Kümme võimalust Europassi keskkonnas hea CV koostamiseks

CV-d läheb meil ikka ja jälle vaja – nii tööle kandideerimiseks, projektides kaasalõõmiseks kui ka karjääri planeerimisel oma arengu analüüsimiseks. Alati tasub CV hoida uuendatuna ning kohendada vastavalt konkreetsele tööpakkumisele.

Hakates CV-d koostama, tekib tavaliselt mitmeid küsimusi nii selle sisu kui ka välimuse osas.

- Millist CV vormi kasutada?
- Mida sinna kirjutada ja mida mitte?
- Mida teha, kui ei olegi veel töökogemust?
- Kuidas koostada CV, et see paistaks teiste hulgas silma?

Europassi keskkond annab CV koostamiseks näpunäiteid, pakub selge kujunduslahenduse ja võimaluse seda koostada osade kaupa. Nii kulutad vähem aega ja energiat CV tehnilistele nõuetele ning saad keskenduda oma oskuste ja kogemuste esiletoomisele.

Europassi kümme võimalust, mis teevad CV koostamise lihtsamaks.

1. Europassi keskkonnas saad luua detailse CV ning seda vastavalt vajadusele ka kergesti muuta.
2. Europassi keskkonnast leiad kasutajasõbraliku, selge ja ühtlase liigendusega CV vormi. Seal saad keskenduda eelkõige CV sisule, vormistuse teeb keskkond ise ära.
3. Europassi CV-s saad välja tuua oma hariduse ja töökogemuse. Nende järjekorda on võimalik ümber tõsta.

“Europass on tööriist, mis annab CV koostamise käigus piisavalt näpunäiteid.”

4. Oma keeleoskust saad hinnata ja esitada kuueastmelisel skaalal.
5. Europassi CV-le saad vajadusel lisada manustena tunnistusi ja diplomeid, mis tõendavad tööandjale sinu oskusi.
6. Kõikide lahtrite täitmine ei ole kohustuslik. Tööta just nendega, mis on sulle olulised. Täitmata lahtrid ei ilmu lõppdokumenti.
7. Salvesta oma CV kindlasse kohta. Kui soovid oma CV-d täiendada, saad selle uuesti üles laadida.
8. Kui kasutad sama arvutit, siis märgi, et soovid talletada andmed oma brauseris. Nii saad iga kord, kui avad taas Europassi keskkonna, näha oma eelmisel korral sisestatud andmeid.
9. Europassi CV koostamisel on abiks juhised ja näited.
10. Impordi oma LinkedIn CV Europassi ning mõne liigutusega saad ka ingliskeelse CV.

Europassi Eesti koduleheküljelt leiad veel nõuandeid oma oskuste paremaks näitamiseks.

www.europassikeskus.ee

Erasmus+

Kus ma elama hakkan?

Kui otsustad kodukohast kaugemale edasi õppima minna, pead kindlasti mõtlema ka eluaseme peale.

Sõbrad ja sugulased

Kui juhtub, et samas linnas või asulas elab mõni sugulane, peretuttav või sõber, võid uurida, kas neil leidub mõni vaba tuba, kus saaksid peatuda. Loomulikult tasub kõik täpsed tingimused alguses kokku leppida, et vältida hilisemaid arusaamatusi.

Ühiselamu

Kui teises linnas vaba külalistetoaga sõpru-sugulasi ees ei oota, siis on soodsaim variant kooli ühiselamu. Enamik kutse- ja kõrgkooli on Euroopa rahade toel oma õpilaskodud renoveerinud – elamistingimused on seal suurepäraselt kaasaegsed. Lisaks elamispinnalet leid ühiselamust ka mõnusa seltsielu. Arvestama pead, et ilmselt tuleb elada mitmekesi toas ja suure tõenäosusega on toakaaslased alguses sulle võõrad. Samas pärinevad enamike inimeste parimad mälestused kooliajast just ühiselamuelust! Kuna õpilaskodude kohti on sageli vähem kui soovijaid, tuleb kooli sisse saades koha taotlemisega kiirustada. Tasub uurida ka teiste koolide ühiselamuid – kui mõni koht jääb seal täitmata, võivad nad sind sinna elama võtta.

Üürikorter või -tuba

Järgmine variant on üksinda või mitme peale korteri üürida. Esmalt tulekski hoolikalt läbi mõelda, kus ja kui suurt korterit tahad ning mis peaks seal olemas olema. Ka soodsad ja mugavad üürikorterid lähevad sügisel nagu soojad saiad, nii et kui miski meeldib, pead kohe tegutsema. Tegelikult tasub juba suvel otsima hakata. Kui sõprade seas piisavalt teisi huvilisi pole, võid sobiva seltskonna leida mõnes sotsiaalvõrgustikus või kooli infotendil kuulutades. Üksinda korterit üürida on muidugi mõnus ja privaatne, kuid päris kallis lõbu. Ilmselt natuke soodsam on üürida mõne toreda vanaprõu või –taadi juures vaba tuba.

Tekst: Edasiõppija

Korteri üürimisel tuleb arvestada, et alguses tuleb välja käia mitmekordne üürisumma, st esimese kuu üür, tagatisraha ühe kuu üürisummas ning, kui korteri leidsid maakleri kaudu, siis ka vahendustasut. Kindlasti tuleb sõlmida üürileping ja see ka põhjalikult läbi lugeda.

Korteri ostmine

Piisavate finantsvõimaluste korral võib endale koolilinnas korteri osta ning miks-mitte siis sealt üks tuba omakorda mõnele huvilisele välja üürida. Korteri ostmine on suur samm ning kindlasti tasub seda varianti oma perega arutada.

Tutvu korterihindadega kinnisvaraportalides

www.yyr.ee, www.city24.ee, www.kv.ee,
www.sovv.ee, www.kuldnebors.ee,
www.tudengikodu.org

Suuremate kõrgkoolide ühiselamud

Tartu Ülikool: www.campus.ee

Tallinna Tehnikaülikool: www.ttu.ee/campus

Tallinna Ülikool: www.dormitorium.ee

Eesti Maaülikool: www.yhikas.emu.ee

Eesti Kunstiakadeemia ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia: www.yhikas.ee

Teiste kõrg- ja kutsekoolide ühiselamud leiad koolide kodulehtedelt.

Liitu Facebooki lehtede ja gruppidega

www.facebook.com/Korterikaaslane

www.facebook.com/YurikorteridTallinnas

www.facebook.com/YurikorteridTartus

www.facebook.com/Uurikorteree

www.facebook.com/korterid

edasioppija

Mis saab pärast õpinguid?

Tekst: Edasiõppija

Hetkel võib tunduda erialavalik eluliselt tähtsa küsimusena, kuid tegelikult ei tea meist keegi, mida pakub elu kümnekonna aasta pärast. Mis saab pärast kutse- või kõrgkooli lõppu? Edasiõppija kohtus kolme tegusa inimesega, kes olid nõus kunagistele valikutele ja otsustele tagasi vaatama.

„Elu ei pea olema lineaarne punktist A punkti B kulgemine,“ rõhutab oma kogemustele baseerudes 34-aastane Andres. Andres siirdus pärast gümnaasiumi lõpetamist õppima Tallinna Pedagoogika Ülikooli (praegune Tallinna Ülikool) kultuuriajalugu. Mõne aja pärast otsustas ta oma õpingud pooleli jätta ning minna maailma avastama. Tagasi tultes sai temast Tartu Ülikooli teoloogia eriala tudeng. Ka see kooli jäi lõpetamata. „Puudu jäi püsivusest ja motivatsioonist,“ põhjendab Andres oma toonaseid otsuseid.

Andrese hea tuttav Egle (31) astus sisse Tallinna Ülikooli sotsiaaltöö erialale ning pärast selle lõpetamist tegi samas koolis magistrakraadi lastekaitse erialal. Mihkel (30) lõpetas Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunstikooli näitleja eriala.

Nüüdseks on nende kõrgkooli õpingutest möödas kümnekond aastat ning selle aja jooksul on nad proovinud mitmeid töökohti erinevates valdkondades.

Andres töötab hetkel Lennusadamas külastusjuhina. Maailmas ei ole paika, kus ta seljakotiga rännanud poleks, lisaks on ta proovinud näiteks klienditeenindaja ametit kasiinos või sulase põlve ühes talus. Egle tööelu on olnud nagu Hunt Kriimsilmal, kel oli korraga üheksa ametit - ta on töötanud nii era- kui ka riigisektoris väga mitmel ametikohtadel. Nagu Andreski, pakkis ta mõned aastad tagasi oma asjad ja läks uurima, kuidas elu Kanadas välja näeb. Praegu töötab Egle ühes ehitusfirmas projektjuhina. Mihkel asus pärast kõrgkooli lõpetamist tööle näitlejana ning tegi seda mitmes Eesti teatris. Nüüdseks vastutab ta restoranis „Olde Hansa“ majaesinduse töö eest. Näitlemistööd teeb juurde vabakutselisena.

Meenutades kõrgkooliaega, tõdevad kõik kolm, et just seal sai neist isemõtlej ja analüüsioskusega inimene. Alahinnata ei saa ka meeletut kontaktivõrgustikku ning sõpru kuni tänase päevani. Egle rõõmustabki, et ta on saanud pea kõik oma töökohad ülikooliaegsete tutvuste kaudu. „Kindlasti sain kõrgkoolist ka laiemat maailmapildi - vahe, kuidas mõistsin maailma pärast gümnaasiumi või pärast kõrgkooli, on suur. Arenes eneseväljendusoskus ning loovus. „Kõrgkool avardas oluliselt mu silmaringi,“ räägib Mihkel oma õpingutest, lisades, et see aeg õpetas teda leidma seoseid ning mõtestama tehtavat.

Kui vaadata kõigi kolme õpitud erialasid ja praeguseid töökohti, siis ei tööta ükski neist otseselt omandatud erialal. Tekib küsimus, et miks? „Õppisin humanitaarvaldkondi ja mõnes mõttes kattub mu praegune töö õpituga,“ lükkab Andres väite ümber.

Egle tundis pärast õpingute lõppu, et enne erialasele tööle asumist on tal rohkem vaja elukogemust ning ilmselt ka vanust. Mihkel ütleb, et põhjuseid, miks ta jättis näitlejatöö, on palju. „Kõige õigem oleks vast öelda, et ring sai täis ning soovisin end proovile panna kuskil mujal. Õnneks pean praegust tööd tehes väga palju esinema. seega saan igati oma varasemaid kogemusi kasutada.“

Mida siis soovitada praegustele abiturientidele? „Võtke võimalusel aasta vabaks, vaadake maailmas ringi ning jõudke selgusele, mida te tegelikult tahate,“ soovib Andres. „Olete 12 aastat järjest koolipinki nühinud, puhake nüüd üks aasta. Võib-olla selle aja jooksul selgub, et teid ei huvitagi nii väga eriala, mida õpetaja või vanemad teile soovitasid.“ Selle mõttega ühtib ka Egle: „Küll lõpuks jõuab see sinuni, mida päriselt tahad. Tuleb ainult julgeda harjumuspärasest rajast välja astuda!“

Mihkel lisab, et kui sobiv eriala on aga teada, siis kindlasti tasub edasi õppima minna, kuna õpingud pakuvad palju uusi kogemusi ja mõtteid. „Muidugi ka vajalikke teadmisi ja oskusi, et töömaailmas toime tulla.“

Ajateenistus on kasulik

Kindlasti tasub tulevikuplaane tehes mõelda, millal läbida 18–27-aastastele noormeestele kohustuslik ajateenistus. Kas kohe pärast gümnaasiumi, järgnevate õpingute ajal või hoopis pärast õpinguid?

Tekst: Edasiõppija

Noormeeste endi hinnangul on kõige lihtsam läbida ajateenistus pärast gümnaasiumi, et hiljem keskenduda teistele väljakutsetele – õpingutele, tööle ja pereelule. Kõikidel noormeestel on võimalik omal algatusel ajateenistusse asuda – see on hea võimalus kavandada ajateenistuse teadlikult oma eluplaanidesse ja läbida see sobival ajal. Ajateenistuse jooksul omandad põhiteadmised riigikaitsest ja õpid tegutsema ühtse meeskonnana. Ajateenistus kestab 8 kuni 11 kuud.

Kõrgharidus ja ajateenistus

Kui lõpetad gümnaasiumi 2015. aastal ja plaanid jätkata käesoleva aasta sügisel õpinguid Eesti kõrgkoolis, siis on sul võimalik ise teatada, millal järgneva kolme aasta jooksul alates kõrgkooli vastuvõtmisest soovid ajateenistusse asuda. Seega on sul õigus valida 2015., 2016., 2017. ja 2018. aasta vahel. Ajateenistusse tuleb kindlasti minna hiljemalt pärast selle aasta 1. juulit, mil saad 23. Oma valikust tuleb teatada hiljemalt 15. septembriks 2015. Kui sul õnnestus sisse saada mõnda välismaa kõrgkooli, siis on õigus ajapikendusele kuni kõrghariduse esimese astme diplomi saamiseni, kuid mitte kauem, kui selle aasta 1. juulini, mil saad 23. Taotluse pead esitama 30 päeva jooksul sellest kuupäevast, mil sind võeti välismaa kõrgkooli sisse. Lisaks kehtib ajapikenduse võimalus, kui asud õppima sisekaitse rakenduskõrgkooli politsei-, piirivalve- või päästeerialal.

Taotluse saad esitada Kaitseressursside Ameti kodulehel www.kra.ee. Kui jätad avalduse tegemata, kutsutakse sind ajateenistusse üldises korras igal ajal, arvestades riigi vajadusi. Kui otsustad ajateenistusse minna õpingute ajal, siis säilib sinu õppekoht. Selleks tuleb taotleda koolilt akadeemiline puhkus. Ajateenistuse ajaks on võimalik saada õppelaenu tagasimaksimiseks mak-

sepuhkust. Sel ajal tasub intressi riik. Soodustuse taotlemiseks tuleb esitada pangale taotlus koos kaitseväge tõendiga ajateenistusse asumise aja ja kestuse kohta. Võta pangaga ühendust varakult, enne ajateenistusse asumist. Oluline on ka teada, et ajateenijal on ravikindlustus.

Naised ja ajateenistus

18–27-aastased vähemalt põhiharidusega Eesti kodanikest naised saavad ajateenistusse asuda omal soovil. Ajateenistusse asumist tasub kaaluda, kui näed kaitseväge teenistuses kutsumust ja oma tulevast elukutset.

Eluks vajalikud oskused sõjaväest

Ajateenistuses omandatakse palju tavaelus vajalikke oskusi. Näiteks ajateenistuse jooksul parameediku kursused läbinud saavad hiljem asuda tööle parameedikuna, autojuhikursuste lõpetajad saavad CE- või DE-kategooria juhiloa.

Noormehed, kes on ajateenistuse läbinud kinnitavad, et tunnevad end senisest enesekindlama ja füüsiliselt tugevamana, oskavad varasemast paremini aega planeerida ning on distsiplineeritumad. Lisaks tunnistavad, et ajateenistuses paranesid nende juhtimis- ja meeskonnatöökused ning nad õppisid rasketes oludes toimetulekut. Kõrgelt hindavad nad ka ajateenistuses loodud sõprussuhteid.

Elukutseliseks sõjaväelaseks

Võib-olla leiad sõjaväest hoopis õige elu kutse ning sooviksid selle valdkonnaga oma tuleviku siduda. Ajateenistuse läbimine annab võimaluse astuda teenistusse elukutselise sõjaväelaseks. Samuti võid kandideerida Kaitseväge Ühendatud Õppeasutuste Kõrgemasse Sõjakooli.

Rohkem infot Eesti kaitseväge ja ajateenistuse kohta leiad www.mil.ee ja www.kra.ee ja www.ksk.edu.ee.

Mida leiab gümnaasiumilõpetaja töötukassast?

Kui esmapilgul võib tunduda, et gümnaasiumilõpetajal ei ole otsest seost Eesti Töötukassa teenustega, siis tegelikult leidub nii mõnigi põhjus, miks see nimi tuleks meelde jätta. Kuidas ja miks – nendele küsimustele vastab töötukassa teenusejuht Lana Randaru.

Kui abiturientil on juba gümnaasiumi lõpuaktus silmapiiril, kuid ikka veel on ebaselge, millist eriala ja kooli valida, siis kuidas saab töötukassa abiks olla?

Kindlasti tasub külastada töötukassa karjääriinfotube, kust leiab erinevat teavet koolide ning erialade kohta. Sealne karjääriinfo spetsialist oskab anda nõu, kust huvipakkuva kooli või eriala kohta lisainfot leida.

Kas vastab tõele, et töötukassast leiab vajalikku ka see noor, kes oma õpinguid kutse- või kõrgkoolis jätkab?

Jah, muidugi! Kutse- või kõrgkoolis õppija võib alati pöörduda karjääriinfotuppa, et koos spetsialistiga vormistada või üle vaadata oma CV. Seda läheb kindlasti vaja näiteks praktikale või stipendiumile kandideerimiseks. Karjääriinfotuppa võib tulla igaüks. Tubade lahtiolekuaegade kohta saab infot konkreetsest töötukassa osakonnast.

Kui juhtub, et pärast otsust tuleviku osas siiski hinges kahtlus tekib, tasub pöörduda karjääriinõustaja poole, et temaga võimalikud variandid läbi arutada. Karjääriinõustaja abistab ja toetab karjääriplaneerimisel ja -arendamisel, elukutse-, haridustee ja töövalikuga seotud otsuste tegemisel.

Tekst: Edasiõppija

1. veebruarist 2015 saavad töötukassasse karjääriinõustamisele tulla lisaks nendele, kes on töötuna või koondamisteatega töötisijana registreeritud, ka töötavad täiskasvanud. Hea uudis on see, et selleks, et jõuaksime kõik soovijad kenasti ära teenindada, alustas töötukassa osakondades tööd 20 uut karjääriinõustajat. Karjääriinõustaja juurde saab aja broneerida helistades töötukassa maakondliku osakonna infonumbrile või ise kohale tules.

Tänapäeval on üsna levinud, et paljud noored käivad tööle juba õpingute kõrvalt. Kuidas on töötukassa kasulik nendele noortele?

Jällegi tasub sisse astuda töötukassa maakondlike osakondade juures asuvasse karjääriinfotubadesse. Seal saab noor tutvuda kandideerimisdokumentide näidistega ning erinevate töötamisvõimalusi tutvustavate materjalidega.

Kõik noored on lahkesti oodatud osa võtma ka tööklubidest. Sinna on oodatud inimesed, kelle tööle saamine eeldab töötamiseks vajalike teadmiste ja oskuste arendamist, töötötsingute juhendamist ning tööeluks ettevalmistamist. Täpsemalt tööklubi kohta tasub küsida karjääriinfoost.

Kui hetkel just vormistamisel CV või mõni muu kandideerimiseks vajaminev dokument, siis soovitan kiigata töötukassa kodulehele, kust leiab kõik näidised, mida vaja läheb. Näiteks leiab sealt CV, avalduse, motivatsiooni- ja kaaskirja näidise – nii saab kindel olla, et ka tööandja saab korrektselt vormistatud dokumendi.

Soovid saada nõuandeid eriala valikul ja tööelu alustamiseks, küsi nõu karjääriinfo spetsialistilt 😊

Soovid töötada Euroopas, küsi nõu EURES nõustajalt 😊

Vabad töökohad: www.tootukassa.ee
Vabad töökohad Euroopas: eures.europa.eu

Töötukassa infotelefon: 15501
Skype'ilt infotelefonile: tootukassa
www.eures.ee • www.tootukassa.ee

eestitootukassa

karjaari.info eures.eesti

Eesti Töötukassa

Mida pakub töötukassa noortele, keda tõmbab välismaa poole?

Kui mõtted liiguvad välismaa suunas, siis on samuti esimeseks kontaktiks, kellega välismaale töölemineku teemat arutada karjääriinospetsialist. Tema aitab mõelda läbi, mida välismaal töötamine tähendab, milleks tuleb valmis olla ja juhendab noort edasise info otsimisel.

Konkreetset riiki puudutavate täpsemate küsimuste korral tasub leppida kokku kohtumine töötukassa EURES nõustajaga, kes pakub teavet vabadest töökohtadest, tööalast nõustamist ning tööjõu värbamise teenuseid üle kogu Euroopa. EURES võrgustiku internetiportaalist leiab infot vabade töö- ja koolitusvõimaluste ning elu- ja töötingimuste kohta. Samuti saab teha oma CV kättesaadavaks võimalikele tööandjatele terves Euroopas.

Rohkem infot leiab EURESE kodulehelt www.eures.ee.

Paraku ei lähe kõik unistused alati kohe täide ning võib juhtuda, et mõni noor ei saa kohe soovitud kooli sisse või jääb see vale erialavaliku põhjusel pooleli. Kuidas saab töötukassa aidata?

Siis tasub kindlasti pöörduda karjäärinõustaja poole, kellega koos läbi mõelda, kuidas ja kuhu edasi. Kui koos karjäärinõustajaga leitakse, et hetkel on parim lahendus tööturul kätt proovida, siis saab nõustaja anda ka praktilist infot, kuidas töötukassa töötisajat aidata saab.

Kuidas saab töötukassaga ühendust?

Töötukassa leiab igast Eesti maakonnast, sh karjääriinfooad. Need on avatud kõigile soovijatele olenemata vanusest ja elukohast. Vajalikud kontaktid ja aadressid leiab kodulehelt www.tootukassa.ee, alati võib helistada ka infotelefonile 15501. Igal teisipäeva õhtupoolikul kell 14.00–16.00 saab pöörduda karjääriinfo spetsialisti poole Skype'i vahendusel (kasutaja tootukassa). Karjääriinfo spetsialist annab nõu tööotsimisega seotud küsimustes, samuti võib tema käest küsida erinevate õppimis- ja töötamisvõimaluste kohta.

Eesti Töötukassa

Alusta tööotsinguid siit!

Otsin tööd

4186 vaba töökohta!

Otsisõna

- Valdkond - ▼

Otsi [Ava täpsem otsing](#)

Pakun tööd

Infotelefon 15501

Töötukassa esindused

Oleme avatud:
E, K, N 8:15 - 16:00
T 8:15 - 17:30
R 8:15 - 12:00

* va. Põltsamaa, Lihula, Orissaare

Kõigi esinduste kontaktid

www.tootukassa.ee www.tootukassa.ee www.tootukassa.ee

Nendes koolides saad edasi õppida!

EELK USUTEADUSE INSTITUUT

Pühavaimu 6, Tallinn, tel 611 7400

ui.eelk.ee; ui@eelk.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Usuteadus

MAGISTRIÕPE

Usuteadus

Kristlik kultuurilugu

EEKBKL KÕRGENE USUTEADUSLIK SEMINAR

Annemõisa 8, Tartu, tel 744 6631

www.kus.tartu.ee; seminar@kus.tartu.ee

EESTI METODISTI KIRIKU TEOLOOGILINE SEMINAR

Narva mnt 51, Tallinn, tel 668 8467

www.emkts.ee; seminar@emkts.ee

EESTI INFOTEHNOLOOGIA KOLLEDŽ

Raja 4C, Tallinn, tel 628 5830

www.itcollege.ee; www.facebook.com/itcollege

info@itcollege.ee; Skype: vastuvott_itcollege

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

PÄEVAÕPE JA KAUGÕPE

IT süsteemide administreerimine

IT süsteemide arendus

ÕHTUÕPE

Infosüsteemide analüüs

EESTI KUNSTIAKADEEMIA

www.artun.ee; vastvott@artun.ee

Tel 626 7301

EESTI ETTEVÕTLUSKÕRGGKOOI MAINOR

Suur-Sõjamäe 10a, Tallinn, tel 610 1900, 610 1928

www.eek.ee; eek@eek.ee, tallinn@eek.ee

Tartu esindus Pepleri 6

Tel 738 7400 tartu@eek.ee

Narva esindus Kiriku 6

Tel 336 0078, narva@eek.ee

Viljandi esindus Tallinna 19/21

Tel 433 3193, viljandi@eek.ee

Start-up ettevõtlus

Arvutimängude disain

Ettevõtte juhtimine

Majandusarvestus ja finantsjuhtimine

Logistika

Turundus

Personalijuhtimine

Teenusedisain

Veebitehnoloogiad

Graafiline disain

IT Ettevõtlus ja juhtimine

EESTI LENNUAKADEEMIA

Lennu 40, Reola küla, Tartumaa, tel 744 8100

www.lennuakadeemia.ee; eava@eava.ee

www.facebook.com/lennuakadeemia

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Lennuliiklusteenindus

Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide
käitamine

Õhusõiduki juhtimine

Lennundusettevõtte käitamine

Õhusõiduki ehitus ja hooldus

EESTI MAAÜLIKOOL

Kreutzwaldi 1, Tartu, tel 731 3048

www.emu.ee; vastuv@emu.ee

BAKALAUREUSEÕPE

MAJANDUS- JA SOTSIAALINSTITUUT

MAAMAJANDUSLIK ETTEVÕTLUS JA
FINANTSJUHTIMINE*

*võimalik õppida ka kaugõppes

METSANDUS- JA MAAEHITUSINSTITUUT

METSANDUS

Metsamajandus

Metsatööstus

LOODUSVARADE KASUTAMINE JA KAITSE

GEODEESIA, MAAKORRALDUS JA KINNISVARA
PLANEERIMINE

Geodeesia

Maakorraldus ja kinnisvara planeerimine

PÕLLUMAJANDUS- JA KESKKONNAINSTITUUT

AIANDUS

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TOOTMINE JA
TURUSTAMINE

KESKKONNAKAITSE

KESKKONNAPLANEERIMINE JA
MAASTIKUKUJUNDUS

VEE JA MAISMAA ÖKOSÜSTEEMIDE

RAKENDUSBIOLOOGIA

Maismaa ökosüsteemide rakendusbioloogia

Vee ökosüsteemide rakendusbioloogia

LOODUSTURISM

TEHNIKAINSTITUUT

TEHNIKA JA TEHNOLOOGIA

Tootmistehnika*

Ergonoomika

Energiakasutus*

*võimalik õppida ka kaugõppes

VETERINAARMEDITSIIINI JA LOOMAKASVATUSE INSTITUUT

LOOMAKASVATUS JA KALAKASVATUS

Loomakasvatus

Kalakasvatus

TOIDUAINETE TEHNOLOOGIA

LOOMARSTIÕPE JA EHITUSINSENERIÕPE

METSANDUS- JA MAAEHITUSINSTITUUT

MAAEHITUS

VESIEHITUS JA VEEKAITSE

VETERINAARMEDITSIIINI JA LOOMAKASVATUSE INSTITUUT

VETERINAARMEDITSIIIN

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

METSANDUS- JA MAAEHITUSINSTITUUT

PUIDUTÖÖTLEMISE TEHNOLOOGIA

TARTU TEHNIKAKOLLEDŽ

TEHNOTROONIKA

Elektroonika

Mehaanika

EESTI MUUSIKA- JA TEATRIAKADEEMIA

Tatari 13, Tallinn, tel 667 5700

www.ema.edu.ee; ema@ema.edu.ee

BAKALAUREUSEÕPPE ÕPPEKAVAD

MUUSIKA INTERPRETATSIOON

(spetsialiseerumised: klaver, klavessiin, orel, viiul, altviiul, tšello, kontrabass, harf, klassikaline kitarr, flööt, oboe, klarnet, fagott, saksofon, metsasarv, trompet, tromboon, tuuba, löökpillid, akordion, kannel, laul, kooridirigeerimine)

HELILOOMING JA ELEKTRONMUUSIKA

(spetsialiseerumised: helilooming, helirežii, elektroakustiline looming, audiovisuaalne looming)

INSTRUMENTAALPEDAGOOGIKA

(spetsialiseerumised: kannel, akordion, klaver, klavessiin, plokkflööt, viiul, altviiul, tšello, klassikaline kitarr, flööt, oboe, klarnet, fagott, saksofon, metsasarv, trompet, tromboon)

MUUSIKAPEDAGOOGIKA

MUUSIKATEADUS

JAZZMUUSIKA (spetsialiseerumised: laul, klahvpillid, kitarr, löökpillid, bass, saksofon, viiul, trompet, tromboon, flööt)

PÄRIMUSMUUSIKA

Õppekavade nominaalkestus on 3 aastat.

ESTONIAN BUSINESS SCHOOL

Lauteri 3, Tallinn, tel 665 1325

www.ebs.ee; ebs@ebs.ee**BAKALAUREUSEÕPE****RAHVUSVAHELINE ÄRIJUHTIMINE**

Spetsialiseerumised:

Ettevõtlusrahendus

Turundus ja kommunikatsioon

Teenusedisain ja -juhtimine

ETTEVÕTLUS JA ÄRIJUHTIMINE

Valikmoodulid:

Tehnoloogiaettevõtlus

Loomeettevõtlus

Müük

VÕORKEELED JA ÄRIKORRALDUS

Valikmoodulid:

Teenusedisain ja -juhtimine

Turundus ja kommunikatsioon

**EESTI HOTELLI- JA
TURISMIKÕRGOOL**

Puuvilla 19, Tallinn, tel 668 8707

www.ehte.ee; ehte@ehte.ee**EUROAKADEEMIA**

Mustamäe tee 4, Tallinn, tel 611 5801

www.euroakadeemia.ee; info@euroakadeemia.ee**RAKENDUSKÕRGRHARIDUSÕPE**

Ärijuhtimine

Tõlkija

Keskkonnakaitse spetsialist

Sisearhitektuur

Moedisain

Rahvusvahelised suhted

MAGISTRIOPE

Majandus ja ärijuhtimine

Keskkonnakaitse

HAAPSALU KUTSEHARIDUSKESKUSEhitajate tee 3, Uuemõisa, Läänemaa,
tel 666 1740www.hkhk.edu.ee; kool@hkhk.edu.ee**HIIMUMAA AMETIKOOL**Suuremõisa, Pühalepa vald, Hiiumaa,
tel 469 4391www.hak.edu.ee;hiiumaa.ametikool@hak.edu.ee

Bussijuht

Veoautojuht

Metsamajandus (raietööline)

Puit- ja kivehitise restaureerimine

Raamatupidamine.

Väikeettevõtlus

Maastikuehitus

Väikesadama spetsialist

Kas tahad saada professionaaliks?

**Alusta Hiiumaa
Ametikoolist**www.hak.edu.ee**Dokumentide vastuvõtt**E-R 8.00-16.00 Hiiumaa Ametikooli õpilaskodus
aadressil Uus tn 2, Suuremõisa,
Pühalepa vald, Hiiumaavõi e-posti teel hiiumaa.ametikool@hak.edu.ee

IDA-VIRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Kutse 13, Jõhvi, tel 332 0381
Vastuvõtuinfo tel 530 88342
www.ivkhk.ee; info@ivkhk.ee

TEHNIKAÕPPE OSAKOND

Korterühistu juht (alates 2014.a.)

Ehitusviimistlus
Ehituspuusepp
Kivi ja betoonkonstruktsioonid
Tisler
Keevitaja
Autotehnik
Puidupingitööline

IT-ÕPPE OSAKOND

Tarkvaraarendaja
Tarkvara ja andmebaaside haldus

MAJANDUSÕPPE OSAKOND

Laotöötaja
Veokorraldaja
Juuksur, Meisterjuuksur
Väikeettevõtlus
Müüja-klienditeenindaja
Rätsepatöö
Raamatupidamine

TEENINDUSÕPPE OSAKOND

Kokk
Pagar-kondiiter
Kondiiter
Toateenindaja
Abikokk
Abipagar
Giid (loodusgiid)
Hommikusöögi teenindaja

Kelner

TEHNOLOOGIAÕPPE OSAKOND

Mäetööline
Elektrik
Automaatik
Laborant
Keemiaprotsesside operaator

JÄRVAMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Tallinna 46, Paide, tel 525 3736
www.jkhk.ee; kool@jkhk.ee

KAITSEVÄE ÜHENDATUD ÕPPEASUTUSED KÕRGEN SÕJAKOOL

Riia 12, Tartu, tel 717 6131
www.sojakool.ee; sojakool@mil.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Sõjaväeline juhtimine maa-, mere- või õhuväes

TÄIENDÕPE

Maa-, mere- või õhuväe ohvitseriks

MAGISTRIÕPE

Sõjaväeline juhtimine

**IDA-VIRUMAA
KUTSEHARIDUSKESKUS**

HEA AMET KODUKANDISTI!

Vastuvõtuinfo 2015/2016 õppeaastaks

Gümnaasiumi lõpetanule

Veokorraldaja	vene	1a
Raamatupidamine, paindlik	estli	2a
Väikeettevõtlus, paindlik	vene	1a
Müüja-klienditeenindaja, paindlik	vene	1a
Juuksur	estli	1,5a
Meisterjuuksur	estli	0,5a
Rätsepatöö, paindlik	vene	2a
Tarkvaraarendaja	vene	2a
Tarkvaraarendaja, paindlik	vene	2a
Sisetööde elektrik, paindlik	vene	2a
Mäetööline, paindlik	vene	1,5a
Keemiaprotsesside operaator	vene	2a
Laborant	vene	2a
Ehitusviimistlus (lõhestatud)	vene	2a
Korterühistu juht	estli	4 kuud
Keevitaja	vene-estli	1a

Põhikooli lõpetanule

Kokk	estli	3a
Kokk	vene	3a
Pagar, kondiiter	vene	3a
Juuksur	estli	3a
Laotöötaja	vene	3a
Tarkvaraarendaja	estli	3a
Tarkvaraarendaja	vene	3a
Sisetööde elektrik	vene	3a
Automaatik	vene	3a
Mäetööline	vene	3a
Laborant	vene	3a
Ehitusviimistlus	vene	3a
Puitkonstruktsioonide ehitaja (Ehituspuusepp)	vene	3a
Puitmaterjalide töötaja (Tisler)	estli	3a
Keevitaja	vene	3a

Erilased ilma põhihariduse nõudeta

Abipagar	vene	1a
Hommikusöögi, paindlik	estli	0,5a
Hommikusöögi teenindaja	estli	0,5a

**Komisjon töötab
16.06 - 15.08.2015
kella 9:00 kuni 15:00**

Etteastumiseks vajalikud dokumendid:

- ✦ Avaldus - kodulehel või vastuvõtukomisjonis;
- ✦ Põhiharidust või keskharidust tõendav dokument;
- ✦ Passi / ID-kaardi koopia või sünnitunnistus;
- ✦ 2 fotot 3x4cm;
- ✦ Tervise tõend perearstilt;
- ✦ Viijadust - perekonnanime vahetamist tõendav dokument, tõelkohast tõend;
- ✦ Vanema nõusolek kui kandidaat on allaastaline.

WWW.IVKHK.EE

Tel: +372 5308 8342 | Kutse tn. 13, Jõhvi 41533 | info@ivkhk.ee

KEHTNA MAJANDUS- JA TEHNOLOOGIAKOO

Kooli 1, Kehtna, Raplamaa, tel 487 5246

www.kehtna.edu.ee;

kehtnamtk@kehtna.edu.ee

KURESSAARE AMETIKOO

Kohtu 22, Kuressaare, tel 452 4600

www.ametikool.ee; info@ametikool.ee

LUUA METSANDUSKOO

Palamuse vald, Jõgeva maakond, tel 776 2111

www.luua.ee; info@luua.ee

Metsandus

Maastikuehitus

Turism

ILURAVI RAHVUSVAHELINE ERAKOO

Sõpruse pst 2, 3.korrus, Tartu, tel 748 0202

www.ilukool.ee; ilu.kool@neti.ee

LÄÄNE-VIRU RAKENDUSKÕRGGKOO

Mõdriku, Lääne-Virumaa, tel 329 5950

www.lvrkk.ee; info@modriku.edu.ee

M.I. MASSAAŽIKOO

Mustamäe tee 59, Tallinn, tel 664 6190, 664 6191

www.massaaž.ee; info@massaaž.ee

KUTSEÕPE

SPETSIALISEERUMINE

TÄIENDKOOLITUS

NARVA KUTSEÕPPEKESKUS

Kreenholmi 45, Narva, tel 356 9344

www.nvtc.ee; nvtc@nvtc.ee

OLUSTVERE TEENINDUS- JA MAAMAJANDUSKOO

Olustvere, Viljandimaa, tel 437 4244

olustvere.edu.ee; kool@olustvere.edu.ee

PÕLTSAMAA AMETIKOO

Põltsamaa vald, Jõgevamaa, Väike-Kamari küla
tel 776 8889

www.pkpk.ee; kool@pkpk.ee

www.facebook.com/poltsamaa.ak

Põllumajandus

Ehitus

Autoerialad

Müügitöö

Hooldustöö

Toitlustus

Kodumajandus

Täiendkoolitused

- * Põllumajandus
- * Ehitus
- * Autoerialad
- * Müügitöö
- * Hooldustöö
- * Toitlustus
- * Kodumajandus
- * Täiendkoolitused

Põltsamaa vald, Väike-Kamari küla 48030 Jõgevamaa
kool@pkpk.ee; Tel: 776 8889

www.pkpk.ee

poltsamaa.ak

PÄRNU SAKSA TEHNOLOOGIAKOOL

Jalaka 8, Pärnu, tel 442 0480
www.saksatk.ee

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Niidupargi tn 8//12, Pärnu, tel 442 7883; 445 9465
www.hariduskeskus.ee;
parnumaa@hariduskeskus.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Ehitusviimistlus
 Hooldustöötaja
 Hotelliteenindaja
 IT süsteemide spetsialist
 Juuksur
 Kosmeetik
 Majandusarvestus ja maksundus
 Müügi korraldus
 Puidupingitööline (CNC masina operaator)
 Rätsepatöö
 Väikeettevõtlus
 Äri korraldus

RAKVERE AMETIKOOL

Piiri 8, Rakvere, 329 5030
www.rak.edu.ee;
www.facebook.com/RakvereAmetikool

RÄPINA AIANDUSKOOL

Pargi 32, Räpina, tel 533 63 300
www.aianduskool.ee; kool@aianduskool.ee
facebook.com/aianduskool

Aiandus
 Maastikuehitus
 Floristika
 Keskkonnakaitse
 Tekstiilitöö

Võimalik ka sessioonÕPE (tasuta), sh osalise õppetööga Tallinnas

STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA

Strelnieku iela 4A, Riga, Latvia,
 tel. +371 6701 5800
www.sseriga.edu; www.facebook.com/SSERiga
admission@sseriga.edu

BAKALAUREUSEÕPE

Majandus
Ärindus
 Bakalaureusekraad 3 aastaga, ingliskeelne õpe,
 rahvusvaheline keskkond

Tuleviku tehnikaharidus Tallinna Polütehnikumist

3 erialaosakonda ja
 ligi 20 põnevat eriala!

Võtame vastu õpilasi
 nii põhikooli kui ka
 keskkooli baasil.

Soodne asukoht
 Tallinna kesklinnas

Õpilaskodu
 võimalus

Uued õppekavad,
 ka lühiõpe!

Koostööprogrammid
 mitmete
 kõrgkoolidega

NB! Õppimine Tallinna
 Polütehnikumis on tasuta!

Vaata lähemalt: www.tptlive.ee

Pärnu mnt. 57, Tallinn
 tel. 610 3601, info@tptlive.ee

SISEKAITSEAKADEEMIA

Kase 61, Tallinn, tel 696 5644, 513 8295
www.sisekaitse.ee; info@sisekaitse.ee
vastuvott@list.sisekaitse.ee
www.facebook.com/sisekaitseakadeemia

KÕRGHARIDUSÕPE

Korreksioon
 Toll ja maksundus
 Politseiteenistus
 Päästeteenistus

KUTSEÕPE

Päästja
 Päästekorraldaja
 Päästemeeskonna juht
 Vanglaametnik
 Politseiametnik
 Piirivalvur

MAGISTRIÕPE**SISEJULGEOLEKU MAGISTRIÕPE****ÕPPIMISVÕIMALUSI PAKUVAD NELI KOLLEDŽIT**

Finantskolledž
 Justiitskolledž
 Politsei- ja Piirivalvekolledž
 Päästekolledž

TALLINNA TEHNIKAKÕRGKOO

Pärnu mnt 62, Tallinn, tel 666 4569
www.ttk.ee; vastuvott@ttk.ee

ARHITEKTUURI- JA KESKKONNATEHNIKA TEADUSKOND**EHITUSTEADUSKOND****MEHAANIKATEADUSKOND****RÕIVA- JA TEKSTIILITEADUSKOND****TRANSPORDITEADUSKOND****TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO**

Ehitajate tee 5, Tallinn, tel 620 3504
www.vastuvott.ttu.ee; vastuvott@ttu.ee

BAKALAUREUSE- JA INSENERIÕPE**EHITUSTEADUSKOND**

Arhitektuur
 Keskkonnatehnika
 Logistika
 Teedeehitus ja geodeesia
 Tööstus- ja tsiviilehitus

ENERGETIKATEADUSKOND

Elektrotehnika
 Elektroenergeetika
 Maa-teadused ja geotehnoloogia (geotehnoloogia peerialal)

INFOTEHNOLOOGIA TEADUSKOND

Arvutisüsteemid
 Elektroonika ja telekommunikatsioon
 Informaatika
 Äriinfotehnoloogia

KEEMIA- JA MATERJALITEADUSKOND

Keemia- ja keskkonnakaitse tehnoloogia
 Puidu- ja tekstiilitehnoloogia
 Toidutehnika ja tootearendus

MAJANDUSTEADUSKOND

Avaliku sektori majandus
 Ärindus
 Rahvusvahelised suhted (ingl.k)
 Rahvusvaheline ärikorraldus (ingl.k)

MATEMAATIKA- JA LOODUSTEADUSKOND

Geenitehnoloogia
 Rakenduskeemia ja biotehnoloogia
 Tehniline füüsika
 Maa-teadused ja geotehnoloogia (geoloogia ning okeanograafia ja meteoroloogia peerialad)

MEHAANIKATEADUSKOND

Mehatroonika
 Soojusenergeetika
 Tootearendus ja tootmistehnika
 Integreeritud tehnoloogiad (ingl.k)

SOTSIAALTEADUSKOND

Avalik haldus
Halduskorraldus
Õigusteadus (ingl.k)

TTÜ EESTI MEREAKADEEMIA

Kopli 101, Tallinn, tel 613 5500
www.ttu.ee/mereakadeemia, emera@ttu.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Kalapüügi- ja käitlemise tehnoloogiad
Külmutusseadmed
Laeva jõuseadmed
Sadamamajandamine ja meretranspordi juhtimine
Tüürimees
Veeteede ohutuse korraldamine ja haldamine

TTÜ KUESSAARE KOLLEDŽ

Tallinn 19, Kuessaare, tel 453 9145
www.ttu.ee/kuessaare, kuessaare@ttu.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Turismi- ja tootlustuskorraldus
Väikeettevõtlus
Meretehnika ja väikelaevaehitus

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ

Tõnismägi 14, Tallinn, tel 627 2686
www.ttu.ee/tallinna-kolledz, tk@ttu.ee

BAKALAUREUSEÕPE

Maastikuarhitektuur

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Kinnisvara korrahoold
Majandusarvestus ja ettevõttejuhtimine

TTÜ TARTU KOLLEDŽ

Puiestee 78, Tartu, tel 620 4800
www.ttu.ee/tartu-kolledz, nt@ttu.ee

BAKALAUREUSEÕPE

Ehitus
Tööstusökoloogia

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Küberfüüsikaline süsteemitehnika

TTÜ VIRUMAA KOLLEDŽ

Järveküla tee 75, Kohtla-Järve, tel 336 3920
www.ttu.ee/virumaa-kolledz, vk@ttu.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Energiatehnikaa
Hoonete ehitus
Kütuste tehnoloogia
Masinaehitustehnoloogia
Rakendusinfotehnoloogia
Tootmise automatiseerimine

TALLINNA LASNAMÄE

MEHAANIKAKOOL

Uuslinna 10, Tallinn, tel 636 0133
www.tlmk.ee; kool@tlmk.ee

TALLINNA TERVISHOIU KÕRGGKOO

Rakenduskõrgharidusõpe

Farmatseut
Hambatehnik
Tegevusterapeut
Tervisedendus
Optometrist
Õe põhiõpe
Ämmaemand

Kutseõppe tasemeõpe

Hooldustöötaja
Erakorralise
meditsiini tehnik
Lapsehoidja

Avatud uste päev
19. märts 2015

www.ttk.ee

TALLINNA ÜLIKOOL

Narva mnt 25, Tallinn, tel 640 9135
www.tlu.ee/vastuvott; vastuvott@tlu.ee

BAKALAUREUSEÕPE**KASVATUSTEADUSED JA ÕPETAJAHARIDUS**

Alushariduse pedagoog
 Andragoogika
 Eripedagoogika
 Klassiõpetaja
 Kutsepedagoogika
 Pedagoogika (humanitaarteaduste suund)
 Pedagoogika (loodusteaduste suund)
 Töö- ja tehnoloogiaõpetus

HUMANITAARIA JA KUNSTID

Aasia uuringud
 Ajalugu
 Antropoloogia
 Eesti filoloogia
 Eesti keel kui teine keel ja eesti kultuur
 Filosoofia
 Humanitaarteadused
 Inglise keel ja kultuur
 Interdistsiplinaarsed humanitaarteadused – artes liberals
 Kultuuriteadus
 Meedia (TV/audiovisuaalne meedia)
 Referent-toimetaja
 Ristmeedia tootmine
 Romaani keeled ja kultuurid
 Saksa keel ja kultuur
 Soome filoloogia
 Vene filoloogia
 Koreograafia
 Kunstiõpetus
 Käsitöö ja kodundus
 Muusika

LOODUS- JA TÄPPISTEADUSED

Bioloogia (kõrvalerialaga)
 Geoökoloogia (kõrvalerialaga)
 Informaatika
 UUS! Integreeritud loodusteadused (klassikaliste loodusteaduste, jätkusuutliku arengu

ja loodusteaduste ning infotehnoloogia loodusteadustes suunad)

Keskonnakorraldus

Matemaatika

SOTSIAALTEADUSED JA ÕIGUS

Ajakirjandus
 Haldus- ja ärikorraldus
 Infoteadus
 Interdistsiplinaarsed sotsiaalteadused – artes liberals
 Psühholoogia (psühholoogia suund)
 Psühholoogia (inimeseõpetuse suund)
 Reklaam ja imagoloogia
 Riigiteadused
 Sotsiaalteadused
 Sotsioloogia
 Suhtekorraldus
 Õigusteadus

TERVIS JA HEAOLU

Kehakultuur
 Noorsootöö
 Rekreatsioonikorraldus
 Sotsiaaltöö

HAAPSALU KOLLEDŽ

Käsitöetehnoloogiad ja disain
 Liiklusohutus
 Rakendusinformaatika
 Tervisejuht

RAKVERE KOLLEDŽ

Alushariduse pedagoog
 Haldus- ja ärikorraldus (spetsialiseerumisega keskkonnakorraldusele)
 Sotsiaalpedagoogika

TALLINNA TEENINDUSKOOL

Majaka 2, Tallinn, tel 605 3108
www.teeninduskool.ee;
info@teeninduskool.ee

TALLINNA MAJANDUSKOOI

A.H.Tammsaare tee 147, Tallinn, tel 650 7862
www.tmk.edu.ee; oppeosakond.tmk.edu.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Finantsnõustaja pangas
Infohalduse spetsialist
Juristi abi
Kindlustusspetsialist
Kohtuistungi sekretär
Kvaliteedispetsialist
Maksuspetsialist
Personalispetsialist
Projektijuhi assistent
Raamatupidaja
Sekretär
Sotsiaalmeediaspetsialist
Turundusspetsialist
Väikeettevõtja
Ärikorralduse spetsialist

PÕHIHARIDUSE BAASIL

Bürootõtaja

TALLINNA POLÜTEHNIKUM

Pärnu mnt 57, Tallinn, tel 610 3601
www.tptlive.ee; info@tptlive.ee

Sisetööde elektrik
Jaotusvõrgu elektrik
Automaatik
Tarkvaraarendaja
IT-süsteemide spetsialist
Telekommunikatsiooniseadmete spetsialist
Elektroonikaseadmete tehnik
Elektroonikaseadmete remontija
Elektroonikakoostude koostaja
Kaablikoostude koostaja
Multimeedia spetsialist
Trükitehnoloogia
Fotograaf
Teleoperaator
Televalgustaja
Trükiste järeltötlusseadmete operaator

TALLINNA TERVISHOIU KÕRGGKOOI

Kännu 67, Tallinn, tel 671 1701
Lehe 12, Kohtla-Järve
www.ttk.ee; info@ttk.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Farmatseut
Hambatehnik
Tegevusterapeut
Tervisedendus
Optometrist

ÕE PÕHIÕPE

Ämmaemand

KUTSEÕPPE TASEMEÕPE

Hooldustöötaja
Erakorralise meditsiini tehnik
Lapsehoidja
Massaaži eriala

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOOI
TARTU HEALTH CARE COLLEGE

Avatud uste päevad märtsis ja oktoobris

Võimalus tulla töö- või tudengi-varjuks

Tutvu õppehoonega:

TULE ÕPPIMA!
SISSEASTUMISINFO:
+372 737 0200
vastuvott@nooruse.ee
www.nooruse.ee

TARTU ÜLIKOOL

Ülikooli 18, Tartu, tel 737 5100, 737 5625

www.ut.ee; sisseastumine@ut.ee

www.ut.ee/sisseastumine

BAKALAUREUSE- JA RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE**USUTEADUSKOND**

Usuteadus

FILOSOOFIATEADUSKOND

Ajalugu

Ajalugu (kunstiajalugu)

Eesti ja soome-ugri keeleteadus

Filosoofia

Inglise keel ja kirjandus

Kirjandus ja kultuuriteadused

Klassikaline filoloogia

Romanistika (hispaania keel ja kirjandus)

Romanistika (prantsuse keel ja kirjandus)

Saksa keel ja kirjandus

Semiootika ja kultuuriteooria

Skandinaavia keeled ja kultuurid (rootsi keel ja kirjandus)

Vene ja slaavi filoloogia

ÕIGUSTEADUSKOND

Õigusteadus (õppetööga Tartus või Tallinnas), (ka avatud ülikooli õppes)

MAJANDUSTEADUSKOND

Majandusteadus

Ettevõtetmajandus (inglise keeles)

SOTSIAAL- JA HARIDUSTEADUSKOND

Ajakirjandus ja kommunikatsioon

Eesti viipekeele tõlk

Eripedagoogika (ka avatud ülikooli õppes)

Humanitaar- ja sotsiaallainete õpetamine põhikoolis

Haridusteadus (loodusteaduslikud ained)

Haridusteadus (reaalained)

Infokorraldus (ka avatud ülikooli õppes)

Klassiõpetaja

Koolieelse lasteasutuse õpetaja (ka avatud ülikooli õppes)

Kutseõpetaja (ainult avatud ülikooli õppes)

Psühholoogia

Riigiteadus

Sotsioloogia, sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika

ARSTITEADUSKOND

Arstiteadus

Hambaarstiteadus

Proviisor

KEHAKULTUURITEADUSKOND

Füsioteraapia

Kehaline kasvatus ja sport

LOODUS- JA TEHNOLOOGIATEADUSKOND

Arvutitehnika

Bioloogia

Füüsika

Geenitehnoloogia

Geograafia

Geoloogia ja keskkonnatehnoloogia

Keemia

Materjaliteadus

Ökoloogia ning elustiku kaitse

MATEMAATIKA-INFORMAATIKATEADUSKOND

Informaatika

Matemaatika

Matemaatiline statistika

NARVA KOLLEDŽ

Ettevõtlus ja projektijuhtimine (ainult avatud ülikooli õppes)

Humanitaarained mitmekeelses koolis

Infotehnoloogiliste süsteemide arendus

Klassiõpetaja mitmekeelses koolis

Koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses õppekeskkonnas (ka avatud ülikooli õppes)

Noorsootöö

PÄRNU KOLLEDŽ

Ettevõtlus ja projektijuhtimine (ka avatud ülikooli õppes)

Sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korraldus (ka avatud ülikooli õppes)

Turismi- ja hotelliettevõtlus (ka avatud ülikooli õppes)

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Huvijuht-loovtegevuse õpetaja (ka avatud ülikooli õppes)

Kultuurikorraldus

Muusika (ka avatud ülikooli õppes)

Rahvuslik ehitus

Rahvuslik metallitöö

Tantsukunst

Teatrikunst

Sisseastumisavalduste esitamine eestikeelsetel õppekavadel toimub aadressil saies.ee 22. juunist 2. juulini. Inglisekeelsetel õppekavadel 1.-16. aprillini.

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOL

Nooruse 5, Tartu, tel 737 0200

www.nooruse.ee; nooruse@nooruse.ee

www.nooruse.ee/vastuvott

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Õde

Ämmaemand

Füsioterapeut

Bioanalüütik

Radioloogiatehnik

Tervisekaitse spetsialist

KUTSEHARIDUS

Hooldustöötaja

Erakorralise meditsiini tehnik

Lapsehoidja

TALLINNA TÖÖSTUSHARIDUSKESKUS

Sõpruse pst 182, Tallinn, tel 654 2833

www.tthk.ee; info@tthk.ee

TARTU KÕRGE M KUNSTIKOOL

Tähe 38b, Tartu, tel 730 9822

www.artcol.ee; artcol@artcol.ee

VANA-VIGALA TEHNIKA- JA TEENINDUSKOOL

Vana-Vigala, Raplamaa, tel 482 4545

www.vigalattk.ee; kool@vigalattk.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Sepatöö *

Sepatöö (metalli sepištöötlemine) *

Kivitöö (looduskivi ehituslik kasutamine) *

Mööblirestauraator *

Automaaler

Sõiduaudiagnostik *

Elektri-ja hübriidautotehnik *

Autokeretechnik

Mootorsõidukite kliimaseadmete käitleja *

Mootorielektronika spetsialist *

Kondiiter *

Pagar *

*tsükliõpe

Vana-Vigala
Tehnika-ja Teeninduskool

Kutseõpe keskhariduse baasil

- Sepatöö *
- Sepatöö (metalli sepištöötlemine) *
- Kivitöö (looduskivi ehituslik kasutamine) *
- Mööblirestauraator *
- Automaaler
- Sõiduaudiagnostik *
- Elektri-ja hübriidautotehnik *
- Autokeretechnik
- Mootorsõidukite kliimaseadmete käitleja *
- Mootorielektronika spetsialist *
- Kondiiter *
- Pagar *
- *tsükliõpe

TÄIENDAV INFO

KODULEHELT WWW.VIGALATTK.EE

TARTU KUTSEHARIDUSKESKUS

Kopli 1, Tartu, tel 736 1859

www.khk.ee; info@khk.ee**KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL (4. JA 5. TASEME KUTSEÕPE)****ÄRIKOOL**

IT-süsteemide spetsialist

Multimeedium

Raamatupidaja (ka sessioonõpe)

Avaliku sektori asutuse finantsist (sessioonõpe)

Sekretär Müügikorraldaja (sessioonõpe)

Müügiesindaja (ka sessioonõpe)

Ärikorralduse spetsialist

Logistiku abi

EHITUSKOOL

Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus (pottsepp)

Ehitusviimistlus (maaler)

Tisler

CNC töötlemiskeskuse operaator

ILUKOOL

Juuksur

Spaateenindaja

Rätsepatöö

Meesterätsep

Puhastusteenindaja- juhendaja (sessioonõpe)

Puhastustööde juht (sessioonõpe)

TOIDUKOOL

Kokk (ka sessioonõpe)

Kelner

Toitlustusteenuste korraldus UUS! (sessioonõpe)

Pagari- ja kondiitritoodete tehnoloogia
(sessioonõpe)

Pagar UUS! (sessioonõpe)

Kondiiter (sessioonõpe)

Kondiitritoodete tehnoloogia (sessioonõpe)

Lihatoodete tehnoloogia (sessioonõpe)

TEHNIKAKOOL

Mehhatroonika

Sisetööde elektrik

Sõiduautotehnik

Automaaler

Sõiduaudiagnostik (sessioonõpe)

TURISMIKOOL

Giid UUS!

Turismikorraldus

Reisikonsultant UUS!

Rekreatsioonikorraldus

Hotelliteenindus

TALLINNA TRANSPORDIKOOL

Tehnika 18, Tallinn, tel 697 9040

www.ttrk.ee**VILJANDI ÜHENDATUD
KUTSEKESKKOOL**

Vana-Võidu, Viiratsi vald, tel 435 1020

www.vykk.vil.ee; kool@vykk.vil.ee

ERIALAD KESKHARIDUSEGA ÕPPIJALE

Puit- ja kivehitiste restauraator 2 a

Ehitaja 2 a

Ehitusviimistleja 2 a

Automaaler 2 a

Autokeretehnik 2 a

IT spetsialist 2 a (sessioonõpe)

Tarkvaraarendaja 2 a (sessioonõpe)

Kokk 2 a (sessioonõpe)

Keskonnatehnika lukksepp 2 a (sessioonõpe)

Elektrik 2 a (sessioonõpe)

Plaatija 1 a

Pottsepp 1 a

Korstnapühkija 5 k

Veautojuht 5 k (sessioonõpe)

Bussijuht 5 k (sessioonõpe)

Pehmemööbli restauraator 1 a

Elektritootmissüsteemide paigaldaja 1 a

Peoteenindaja 2 k

Kelner 3 k

Keevitaja 6 k

Palkmajaehitaja 1 a

VALGAMAA KUTSEÕPPEKESKUS

Loode 3, Valga, tel 766 8575
www.vkok.ee; info@vkok.ee

VÕRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Väimela, Võru vald, Võrumaa, tel 785 0800
www.vkhk.ee; vkhk@vkhk.ee

KUTSEERIHARIDUSÕPE (5. TASE)

Mehhatroonik
 Metallide töötlemise tehnik - tehnoloog
 Telekommunikatsiooni spetsialist
 Majutuskorraldus
 Puittoodete tehnoloog

KUTSEÕPE (4. TASE)

Väikeettevõtlus – ettevõtja
 Ärikorraldus - ettevõtlusspetsialist
 APJ lehtmetsa töötlemispinkide operaator
 (osaoskus laserlõikepingi operaator)
 APJ lehtmetsa töötlemispinkide operaator
 (osakutse painutuspingi operaator)
 Lapsehoidja

Ehitusviimistlus
 Pehme mööbli valmistaja
 Puhastusteenindaja juhendaja

KUTSEKESKHARIDUSÕPE (4. TASE)

Sisseastumise tingimuseks on põhihariduse olemasolu.

Metallitöötlemispinkidel töötaja
 Mehhatroonik
 Infotehnoloogia süsteemide spetsialist
 Majutusteenindus
 Tisler
 Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus

HARIDUSNÕUDETA KUTSEÕPE (3. TASE)

IT süsteemide noorem spetsialist
 (osaoskus IT kasutajatugi ja dokumendi koostaja)
 Abikokk
 Puidupingioperaator
 Keevitaja (MIG/MAG osaoskustega)
 Keevitaja (TIG osaoskustega)

HARIDUSNÕUDETA KUTSEÕPE (2. TASE)

Puittoodete viimistleja
 Puhastusteenindaja abiline (HEV õppijale)

Soovid saada
 ärilennunduse **stjuardessiks**?
 Siis on need kursused
 just sulle!

Kursuse läbinul on võimalus registreeruda MIA stjuardessiagentuuris ning leida tööd erinevates Euroopa ärilennundusfirmades!

Kursused toimuvad eesti ja vene keeles.
 Info telefonil 5301 6607.

www.miasky.eu

Õppimiseks on erinevad võimalused:

PÕHIHARIDUSE BAASIL:

- IT süsteemide spetsialist 3 a
- tarkvaraarendaja 3 a
- autotehnik 3a
- kokk 3a
- automaaler 3a
- autokerehnik 3 a
- veoautojuht 3 a
- ehitaja (kivi- ja betoonkonstr.) 3 a
- ehitaja (lihtsustatud õppekava) 3 a
- ehitusviimistleja 3 a
- ehitusviimistl. kuulumispuudega õpil. 3 a
- ehitusviimistleja (lihts. õk) 3 a
- keskkonnatehnika lukksepp 3 a
- ehituspusepp 3 a
- elektrik 3 a
- keevitaja 3 a
- keevitaja (MIG/MAG osaoskustega) 1 a
- mööblirestauraator (sadulsepp) 1 a
- ehituskaupade müüja 1a
- info- ja komm. kaupade müüja 1 a
- veoauto- ja bussihooldaja (lihts. õk) 1 a

DOKUMENTIDE VASTUVÕTT:

- internetis kooli koduleheküljel vikk.ee
28. mai - 15. august
- Leola 15a Viljandis
17. juuni - 5. juuli ja 1.-15. august

KESKHARIDUSE BAASIL:

- puit- ja kivehitiste restaureerija 2 a
- ehitaja 2 a
- ehitusviimistleja 2 a
- plaatija 1 a
- pottsepp 1 a
- automaaler 2 a
- autotehnik (sessioonõpe) 2 a
- IT süsteemide spetsialist (sess.õpe) 2 a
- tarkvaraarendaja (sessioonõpe) 2 a
- kokk (sessioonõpe) 2 a
- keskkonnatehn. lukks. (sess.õpe) 2 a
- elektrik (sessioonõpe) 2 a
- bussijuht (D, sessioonõpe) 5 k
- veoautojuht (C, sessioonõpe) 5 k
- tarkvaraarendaja 1 a
- elektritootmissüst. paigaldaja 1 a
- peeteenindaja 2 k
- kelner 3 k

HARIDUSNÕUDETA SAAB ÕPPIDA:

- abikokk 1 a
- palkmajaehitaja 1 a
- veoautojuht 6 k
- sõiduautohooldaja 4 k
- keevitaja 6 k
- abikelner 5 k
- puhastusteenindaja 1 a

Tule ja õpi!

Vana-Võidu,
Viljandi vald · Viljandimaa
tel 435 1020 · info@vikk.ee

vikk.ee

tuleviku nimel

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification

Appi, ma ei saanud kooli sisse!

Tekst: Edasiõppija

Kui kõikide pingutuste kiuste siiski juhtub, et sa ei saa kohe pärast gümnaasiumi kõrg- või kutsekooli sisse, siis tea, et see pole sugugi maailma lõpp! See võib olla millegi toreda algus. Kõige tähtsam on säilitada positiivne suhtumine ning võid üsna kindel olla, et edasised õpingud õnnestuvadki juba järgmisel aastal. Lisaks oled ühe tegusa vaheaasta võrra rikkam.

Mitmetes Euroopa riikides on üsna levinud, et pärast gümnaasiumi võetaksegi teadlikult aasta vabaks ning selle aja jooksul püütakse välja mõelda, mida oma tulevikuga peale hakata. Nii mõnegi ülikooli vastuvõtukomisjoni liikmed on öelnud, et rõõm on vestelda pisut vanemate ja elukogenumate sisseastujatega, kes teavad palju paremini, mida ja miks nad õppida tahavad.

Mida siis selle aastaga ette võtta? Nii mõneski koolis toimuvad augusti lõpus või septembri alguses lisavastuvõttud ning jaanuaris talvised vastuvõttud. Enamasti on tegemist erialadega, kuhu ei olnud esimesel korral loodetud arv sisseastujaid või erialadega, mille õppeaeg on näiteks 1,5 või 2,5 aastat. Seda varianti tasub kaaluda siis, kui on tegelikult ka huvi nende erialade vastu. Lihtsalt õppimise pärast pole mõtet õppima minna. Infot vastuvõttude kohta leiab koolide kodulehtedelt.

Noormehed peavad oma karjääriplaani sättima ka ajateenistuse, samuti oodatakse sõjaväkke neidusid. Võib-olla on see just sobiv aeg?

Üks võimalus on aasta mööda saata töömaailmaga tutvust tehes. Kindlasti pakub vaheaastal töötamine uusi kogemusi, oskusi ja kontakte. Samuti saad juba ainuüksi selle põhjal, kas leitud töö sulle meeldib või mitte, teha järeldusi, mis amet sulle sobida võiks ning mis erialal hiljem haridus omandada. Hea oleks meele pidada, et statistika järgi töötavad erialase hariduseta inimesed tavaliselt lihttöölisena. Seega tuleks kindlasti järgmine aasta õpinguid jätkata, et tulevikus tulusam töö leida.

Ka siis, kui otsustad kohe tööle minna, ei tasu

õppimisest loobuda. Pealegi ei tähenda õppimine ainult kutsekoolis või kõrgkoolis hariduse ja diplomi omandamist. Õppida saab ka ülikoolis üksikuid aineid võttes, mõnes huviringis osaledes, keelte-koolis ning lihtsalt iseseisvalt raamatuid lugedes.

Kui oled vanem kui 19 ning pole ühegi kooli nimekirjas, siis tea, et 3 kuud pärast gümnaasiumi lõpetamist kaotab sinu ravikindlustus kehtivuse. Kõrg- või kutsekoolis õppides on sul ravikindlustus automaatselt olemas. Kui sa ei lähe ka tööle, siis ei tasu seda ka tööandja. Kindlasti tuleks end töötuna töötukassas arvele võtta. Sellisel juhul on sulle tagatud ka ravikindlustus. Samuti pakub Töötukassa mitmesugust abi, näiteks töö otsimise, koolitused, tööpraktika jms.

Vaheaasta on mõnus aeg maailma avastamiseks. Noortele on olemas mitmesuguseid pikemaid kui ka lühiajalisemaid programme ja projekte. Neid on nii tasuta kui ka enda finantseeringut eeldavaid. Näiteks vabatahtlik teenistus, lapsehoidjana töötamine, seljakotiga Austraalias (või mujal) rändamine, noorsoovahetuses osalemine vms. Uuri nende kohta www.noored.ee, www.terveilm.net/glen, www.australia.info, www.estyes.ee, www.eures.ee.

Kui Sa tead 100%, millisesse kooli ning erialale soovid edasi õppima minna, siis valmistu järgmiseks sisseastumisperioodiks. Loe teemakohast kirjandust, harjutada sisseastumiskatseteks, aruta teemasid lähedastega, veeda aega raamatukogus jms. Mõningates koolides toimuvad õppeaasta jooksul ka sisseastumiskursused.

Alati võid oma plaane arutada karjäärinõustajaga, kes aitab sul suurendada teadlikkust iseendast, hariduse ja tööturu võimalustest, püstitada eesmärgi ja kavandada tegevust nende eesmärkide saavutamiseks. Vajalikud kontaktid leiad töötukassa kodulehelt www.tootukassa.ee/kontaktid/tootukassa-esindused ja Rajaleidja portaalist www.rajaleidja.ee/rajaleidja-keskused.

Vaata veel www.rajaleidja.ee/midateha

We
Make
Talent
Grow

Stockholm School of Economics in Riga

BSc Programme in Economics and Business

- Bakalaureuseõpe majanduses ja ärianduses
- Bakalaureusekraad 3 aastaga
- Inglisekeelne õpe
- Rahvusvaheline keskkond

Oled oodatud Stockholmi Kõrgemasse Majanduskooli varjupäevale, et saaksid kogeda siin õppimist.

Avalduste esitamise tähtaeg järgmiseks õppeaastaks on 8. aprillil.

admission@sseriga.edu,
tel. +371 6701 5800

www.sseriga.edu

VALI PÜSIV TÄISSTIPENDIUM JA ÕPI KOOS PARIMATEGA SISEKAITSEAKADEEMIAS

ON VAID ÜKS KÕRGGKOOI, MILLE KADETTE LIIDAB ERILINE MISSIOON – KAITSTA EESTI
IGAPÄEVAST TURVATUNNET. SEE ON ÜLESANNE, MIS LIIDAB PARIMAIK. OLED SINA ÜKS NEIST?

VASTUVÕTT SISEKAITSEAKADEEMIASSE 25. JUUNIST - 02. JUULINI 2015.
WWW.SISEKAITSE.EE/TULE-AKADEEMIASSE

SISEKAITSEAKADEEMIA
ESTONIAN ACADEMY OF SECURITY SCIENCES